

EU DUNA RÉGIÓ STRATÉGIA

Tartalom

03

Köszöntő

04

Beszámoló

06

Az elmúlt időszak fontosabb
eseményei

19

A fiatal generáció bevonása az
EU Duna Régió Stratégia
megvalósításába

21

Interjú

24

Projekt hírek

32

Beharangozó

BORÍTÓ: SREBRENİK KÖZÉPKORI VÁRA (BOSZNIA-HERCEGOVINA)

Tisztelt Olvasó!

Tartalmas hónapokat tudhatunk magunk mögött legutóbbi, májusi kiadványunk megjelenése óta. Mondhatni, talán olyan színes volt ez az elmúlt 6 hónap, mint ahogyan megelevenedik a - magyar turisták körében is ismert bosznia-hercegovinai kisváros-Jajce vízesését ábrázoló Csontváry festményen a Vrbas(Orbász)-folyóba zúduló Pliva vize. A „napút” festője nem fukarkodott a színekkel, a zöld, szürke, türkiz megannyi árnyalata és a fehér habok mellett még egy szivárvány is gazdagítja a kép színvilágát. Eközben Jajce fellegvára éppen hogy ki nem lóg a keretből, a festmény hangsúlya a középpontban levő vizekre tevődött. Épp úgy, ahogy esetünkben is a Duna és a vízrendszere (köztük a Pliva-Orbász-Száva folyók) által átszőtt makrotérség van a fókuszban.

Számos eseménynek voltunk szervezői és résztvevői az EU Duna Régió Stratégia (vagy röviden EUSDR) különböző prioritási területeihez kapcsolódóan. Szerveztünk szennyvíziszap hasznosításról nemzetközi műhelymunkát a nyár folyamán. Szeptemberben a Duna, mint európai közlekedési folyosó biztonságának a megerősítése volt ismét a cél az átfogó DARIF rendészeti művelet koordinálása során. Az Energia prioritási terület regionális hidrogéngazdasággal és gázpiaci elemzéssel kapcsolatos idei tanulmányainak eredményeit ismertettük Szarajevóban. Októberben a vándorló halak védelmében igyekeztünk összekötni a különböző kezdeményezéseket, hogy egy egységes kép állhasson össze a különálló pontokból. Megszerveztük az EUSDR három környezetvédelmi irányultságú prioritási területének találkozóját Budapesten, hogy meghatározhassák az együttműködés és közös fellépés további irányait. A régió üzleti szereplőinek lehetőséget biztosítottunk, hogy a vállalkozások versenyképességéről, jövőjének kulcskérdéseiről egyeztessenek Győrben és új kapcsolatokat építsenek. Nem véletlenül olvashatnak tehát interjút Harsányi Mónikával, a BKIK Nemzetközi Projekt Irodájának vezetőjével. Mindeközben még Mostartól Hargitán, Algyőn és Ljubljanán át Podgoricáig igyekeztünk az árvizekre és egyéb katasztrófahelyzetekre történő felkészülést is segíteni.

Az őszi folyamán kerültek elfogadásra a makroregionális stratégiák megvalósításával foglalkozó, valamint az Európai Unió nemrég megjelent Alkalmazkodóképes Vízgazdálkodási Stratégiája kapcsán a fő irányokat meghatározó Tanácsi Következtetések, melyeket volt alkalmunk véleményezni és kiegészíteni. Október végén adták át Budapesten a Duna-medencében a belvízi hajózás fejlesztésére és a környezet védelmére vonatkozó irányadó elvekről szóló Közös Nyilatkozat megújított változatát.

Az EUSDR országok külügyminisztereinek találkozójára és a Szarajevó Duna Nyilatkozat elfogadására is sor került november elején. A stratégia 14. Éves Fórumán pedig nagy számban vettek részt magyar érdekeltek és a programban is számos hazai szereplő megjelent.

Szintén novemberben, Budapesten jelentette be az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) új, vízgazdálkodási témájú Tudás- és Innovációs Közösségének (KIC) megalakulását. Az EIT Water KIC-nek meghatározó szerepet kell betölteni 2027-től a vízgazdálkodáshoz és vízparhoz kapcsolódó innovációk és induló vállalkozások, illetve képzés alakításába. A közösség nyolc megosztott európai központjából három a Duna régióban helyezkedik majd el.

Decemberben az ember már az ünnepekre készül, számot vetne, és kissé megpihenne. De előtte nem feledkezhetünk meg a hónap közepén záruló Interreg pályázati felhívásokról és a támogatásunkkal előkészítés alatt álló projektekről sem. A Műegyetemmel együttműködésben szervezett EUSDR Nemzeti Meghallgatás során pedig megszólítjuk a hazai érdekelt szervezeteket és együtt visszatekintünk még az idei és az azt megelőző négy ICPDR Közös Duna Felmérés történetére és eredményeire is. Utána már lesz némi idő a felkészülésre, hogy újult erővel vághassunk neki az EUSDR 2026. évi bolgár elnökségi programjának, mint havas lejtők olvadékvizei a Pirin, Rila, vagy Rodope völgyeinek.

Dr. Oroszi Viktor György
EUSDR nemzeti koordinátor

Beszámoló

A bosznia-hercegovinai elnökség eredményei és a 2026. évi bolgár EUSDR elnökség prioritásai

Mint arról előző kiadványunkban beszámoltunk, az EUSDR elnökségi feladatait Bosznia-Hercegovina 2025. január 1-én vette át Ausztriától és programjában számos prioritást megfogalmazott. 2025 folyamán az elnökségi program részeként az EUSDR PA5 „Környezeti kockázatok” prioritási terület magyar koordinációja április 3-án workshopot szervezett az EUSDR bosznia-hercegovinai elnökségével és a PA10 „Intézményi kapacitás” prioritási területtel közreműködve Mostarban, melynek témája: vészhelyzetek terén történő határon átnyúló és makrorégiós együttműködés elősegítése volt (Szerk.: az eseményről részletesen olvashatnak a későbbiekben).

Fotó: Duna Stratégia Pont

A civil szereplők és a Duna Régió Stratégia megvalósításában érdekelt szereplők számára Bosznia-Hercegovinában első alkalommal rendezték meg májusban az EUSDR Nemzeti Meghallgatást. Június 4-én Szarajevóban konferenciát szerveztek a PA1/B „Közúti, vasúti és légiközlekedési” prioritási területtel, valamint a Transport Community-vel együttműködve a regionális vasúti összeköttetések javítása kapcsán. Szeptember végén szintén Szarajevóban megrendezték a Szarajevó Energia és Klíma Hét eseményét, melyen az PA2 „Energia” prioritási terület magyar koordinációja is részt vett és megbízásából a KPMG mutatta be a Duna régió országainak hidrogénpiacát összehasonlító tanulmányt.

Az EUSDR 14. Éves Fórumra 2025. november 5-6-án Szarajevóban került sor, melyre 520 fő regisztrált (ebből 40 fő Magyarországról). Fórumot számos esemény kísérte, november 3-án az EUSDR kultúra és turizmus (PA3) terület Irányító testületi ülése, ahol több magyar vezetésű projekt is bemutatkozott. A Kortárs Építészeti Központ vezette PlaceCRAFT vidéki, multikulturális településeken kívánja a lakosság bevonásával revitalizálni a közösségi életet. A PeoplePoweredTourism projekt Szeged vezetésével a turizmus révén kívánja erősíteni a helyi közösségeket, újra felfedezni értékeiket, autentikus találkozásokat és személyre szabott élményeket

kínálva városkörnyéki és távoli vidéki térségekben. November 4-én a civilek bevonását segítő 12. Danube Participation Day eseményre, valamint az EUSDR vállalkozások versenyképessége (PA8) prioritási terület Danube Transfer Center (DTC) hálózatának eseményére is sor került. A DTC hálózat Baden-Württemberg kormányzatának kezdeményezésére jött létre és a német Steinbeis Europa Zentrum vezeti 2012 óta, a régió különböző iparágaiban és gazdasági területein segíti a technológia és tudástranszfert. Az eseményen a DTC-hez két bosznia-hercegovinai és egy szlovén szervezet csatlakozott.

Az Éves Fórum első napján november 5-én tartották az EUSDR külügyminiszterek találkozóját. A találkozó elején a résztvevők megemlékeztek az előző este egy tuzlai időszotthonban kitört tűzvész áldozatairól. Magyarországot Sztáray Péter biztonságpolitikáért és energia-biztonságért felelős államtitkár képviselte, aki beszédében kiemelte Magyarország kezdetektől aktív szerepét az EUSDR létrehozásában és megvalósításában. Meltatta az EUSDR-elnökség erőfeszítéseit a makrorégiós stratégia EU-bővítésben betöltött szerepének erősítése iránt. A legutóbbi EUSDR külügyminiszeri találkozó (Bécs, 2024. június) óta elégedetten

Fotó: Duna Stratégia Pont

tekinthetünk vissza a 2024. évi magyar EU-elnökségre, mivel számos ország uniós csatlakozási folyamata tekintetében történt előrelépés. Ez is mutatja, hogy a Nyugat-Balkán országainak európai integrációja stratégiai fontosságú Magyarország számára. Elnökségünk alatt született döntés Bulgária és Románia teljes schengeni csatlakozásáról is, ami jelentős mértékben fokozza az üzleti környezet aktivitását a Duna régióban. Az új európai versenyképességi megállapodásról szóló budapesti nyilatkozat kapcsán hangsúlyozta, hogy a régió szempontjából lényeges, hogyan kezeljük a Duna adta előnyöket, valamint a klímaváltozás jelentette kihívásokat. Végül pedig a soron következő bolgár elnökséget is Magyarország támogatásáról biztosította. Az országok képviselői a találkozó végén elfogadták a [Szarajevói Duna Nyilatkozatot](#).

Az Éves Fórum megnyitását követően az EUSDR elnökség szimbolikus hajókormányának átadására is sor került Elmedin Konaković bosznia-hercegovinai külügyminiszter és az elnökségi feladatokat hivatalosan 2026-tól átvevő Bulgária képviselőjében Ivan Ivanov regionális fejlesztési miniszter között.

A fórumon számos témában zajlott párbeszéd. Az EUSDR Biztonság (PA11) prioritási terület az ukrajnai háború Duna régióra gyakorolt hatása kapcsán tartott panelbeszélgetésben egyrészt bemutatta az Europol négyévente megjelenő, az EU Súlyos és Szervezett Bűnözésre vonatkozó Fenygetés Értékelés (EU-SOCTA 2025) jelentésében beazonosított legfőbb fenyegetéseket (pl. kormányzati és kritikus infrastruktúrát támadó kiberbűnözés, online csalási rendszerek, kábítószer- és fegyverkereskedelem, hulladékbűnözés). Továbbá a 2024-ben magyar szakértői közreműködéssel megjelent [Undercurrents-Blue crime on the Danube](#) jelentés által a Duna, mint közlekedési folyosó mentén feltárt legfőbb biztonsági problémákat ismertették. Fel-

hívták a figyelmet arra, hogy az orosz-ukrán háború kapcsán a közlekedési útvonalak változása mellett a biztonsági kérdések is előtérbe kerültek. A dunai közlekedés ugyanis nyílt folyosót jelent a Fekete-tengertől az Északi-tengerig. Az alsó Duna-szakasz jelenleg a folyó legdinamikusabb és legsebezhetőbb része, a középső szakaszon (például Szerbiában és Bulgáriában) jelentős üzemanyag- és cigarettacsempészeti esetek történtek. Ezért a folyami ellenőrzések során koordinált rendőri együttműködés szükséges. Az előadók hangsúlyozták a hírszerzési információk megosztásának és a rendvédelmi együttműködés fokozásának szükségességét.

A magyar-cseh koordinálású Energia (PA 2) prioritási terület szekcióülést szervezett: „Megfizethető, biztonságos és fenntartható energia a Duna régió számára” címmel. Nádor Annamária a PA2 terület magyar koordinátora kiemelte a rendszeresen készített makroregionális elemzések jelentőségét, amelyek segítségével egy-egy szakterületen belül átfogó képet kaphatunk az egyes országok eltérő adottságairól, lehetőségeiről és válságkezelési stratégiájáról. Ugyanakkor feltérképezhetők azok a szinergiák is, amelyek mentén a régiós együttműködés által közös szakpolitikai irányokat alakíthatnak ki, illetve megalapozhatják közös határon átnyúló projektek tervezését és kivitelezését. Sipos Márton a KPMG munkatársa ismertette a Duna régió országai földgázpiacainak elemzését az energiaválság kirobbanását követő 2023–2025 közötti időszakokra fókuszálva.

A cseh Gatum Group energiaügyi tanácsadó cég képviselője Duna régiós elemzésük kapcsán az ipari szektor energiahatékonyságának fontosságáról beszélt. Bosznia-Hercegovina Külkereskedelmi és Gazdasági Kapcsolatok minisztériumának főosztályvezetője ismertette országa összetett, számos gazdasági, politikai és infrastrukturális kihívással küzdő energetikai helyzetét. Az ország jelentős természeti erőforrásokkal rendelkezik, különösen vízenergiában és szénben, de az energiapiac modernizálása és a fenntarthatósági célok elérése komoly akadályokba ütközik. A fő energetikai kihívásokat elsősorban az elavult energiarendszer és infrastruktúra és a szénfüggőség jelenti, de az EU zöldátmeneti elvárásai és a karbonsemlegességi céljai miatt azonban a szénelapú energiatermelés hosszú távon fenntarthatatlan. További problémát jelent a megújuló energiaforrások kihasználatlansága. Nehézséget jelent a politikai és intézményi széttagoltság, valamint az energiaszegénység és az ezzel kapcsolatos társadalmi ki-

hívások.

A panel résztvevői kiemelték, hogy az egyik legnagyobb akadály az egyértelmű, áttekinthető szabályozási környezet hiánya a Duna régióban. A beruházások finanszírozása további jelentős kihívás: különösen nehéz forrást találni az induló beruházásokhoz és az infrastruktúra-költségekhez. Ugyancsak nehézséget jelent a piaci feltételek bizonytalansága – például az energiahálózathoz való kapcsolódás, az árazás kérdései. Külön felhívták a figyelmet a szakemberhiányra és az alacsony tudatosságra: mivel sok helyen még nem elterjedtek az energiaközösségi modellek, kevés a jó példa és kevesen ismerik az ebben rejlő lehetőségeket. Az oktatás és tudatosság-növelés kiemelt fontosságú: amennyiben a lakosság jobban megérti a közösségi energiatermelés előnyeit (pl. alacsonyabb rezsi, helyi kontroll), nagyobb lesz az érdeklődés az ilyen kezdeményezések irányába.

Az EUSDR vízminőség (PA4), környezeti-kockázatok (PA5) és Biodiverzitás (PA6) területek közös szekciót szerveztek „A vízbiztonság növelése – kulcs a fenntartható fejlődési célok eléréséhez” címmel. A PA4 szlovák koordinátora részéről kiemelt figyelmet kapott a vízi infrastruktúra fragmentációja nemzetközi téren és a vízkészletek túlzott használata, mint probléma. Dr. Balatonyi László, a PA5 magyar koordinátora előadásában megemlékezett a 2024-ben Bosznia-Hercegovinában bekövetkezett és 27 halálos áldozatot követelő villámárvívről. Ennek kapcsán kiemelte az árvízi előrejelzés és kocká-

zatelemzés fontosságát, majd beszámolt a prioritás terület ezirányú tevékenységeiről (pl. az ICPDR egységes Duna Hidrológiai Információs Rendszerének kialakításához nyújtott támogatásról és a 2021 óta két évente megrendezett Dunai Előrejelző Fórumról).

Az Éves Fórum másnapján került sor a Duna (EUSDR) és Jón-Adriai (EUSAIR) makrorégiók nemzeti koordinátorainak közös találkozására is, melynek fő témája az EU csatlakozás előtt álló országok támogatása volt az európai integrációs folyamat során.

A 2026. évi bolgár EUSDR elnökség programja hivatalosan még nem került meghirdetésre, azonban a külügyminiszterek és az EUSDR nemzeti koordinátorok legutóbbi találkozásán elhangzottak alapján tudni lehet, hogy a gazdasági, területi és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésére, valamint a városok kohéziót előmozdító szerepére kívánnak fókuszálni. Prioritásaik közé tartozik majd a Fekete-tenger térségével való együttműködést erősítése (tekintettel arra, hogy a Fekete-tenger térségének biztonságát, stabilitását és fenntartható fejlődését célzó új és átfogó stratégiát mutatott be idén májusban az Európai Bizottság), valamint az EUSDR prioritások 2028 utáni EU és nemzeti szintű pénzügyi programozásba való beágyazásának elősegítése. Az EUSDR következő, 15. Éves Fóruma előreláthatólag 2026. november elején kerül megrendezésre Szófiában, a regionális fejlesztésért felelős miniszterek találkozásával egybekötve.

Az elmúlt időszak fontosabb eseményei

EUSDR PA4 – ICPDR közös workshop a szennyvíziszap-kezelés és energiahatékonyság témájában

2025. június 20-án az EUSDR Vízminőség prioritási terület (PA4), és a Nemzetközi Duna-védelmi Bizottság (ICPDR) közösen szervezte az EU Zöld Hét egy partnereeményét „[A szennyvíz, mint erőforrás](#)” címmel, amelyre több mint 100 regisztráció érkezett. A rendezvény célja az volt, hogy áttekintést adjon a szennyvíziszap-kezelésre vonatkozó jogszabályokról, bemutassa az európai és Duna-régiós helyzetet, valamint segítse a tapasztalatok megosztását európai uniós és csatlakozás előtt álló országokból.

Az esemény elején Sylvie Grajales (Európai Bizottság, DG Environment) ismertette a közelgő uniós Körforgásos Gazdaság Intézkedéscsomag részleteit, amely több jogszabályt módosíthat majd, és felhívta a figyelmet a 2025. júliusában indult nyilvános konzultációra. Az EUSDR Vízminőség terület magyar koordinációjának támogatásával szennyvíziszap-hasznosítás témában készült átfogó regionális tanulmány eredményeit Fürstand Attila (Trenecon) mutatta be, kiemelve az adathiányokat és a technológiai különbségeket.

Ezen kívül a rendezvényen hat ország szakértői osztották meg tapasztalataikat. A bemutatott példák között szerepelt a szarajevói központi szennyvíztisztító rendszer biogáz előállításával, a horvát nádgyökérzónás szennyvíziszap-kezelési megoldás, az energiahatékonyság szempontjából Európa élvonalába tartozó augsburgi technológiák, valamint a román, szlovák és szlovén kutatási és gyakorlati megoldások. A közös kihívások között szerepelt a szennyvíziszapban található mikroműanyagok, gyógyszerészarmazékok és nehézfémek kérdése, valamint a pénzügyi és engedélyezési nehézségek.

Idén is közösen ünnepeltük a Nemzetközi Duna napot

A Külgazdasági és Külügyminisztérium EU Duna Régió Stratégia (EUSDR) magyar nemzeti koordinációja, a stratégia megalakulása óta, immár 11. alkalommal vett részt a Duna nap programjaiban, melyre idén, 2025. június 21-én került sor.

A Duna napot, a Duna vízgyűjtő országai 2004. június 29-én ünnepelték először, a Duna Védelmi Egyezmény aláírásának 10. évfordulója alkalmából. Az ünnepség sorozathoz Magyarország azóta is rendszeresen csatlakozik. A [Duna napi programok](#) minden évben valamilyen téma köré szerveződnek, így ez idén sem történt másképp: a 2025. év „A Mi Dunánk a Mi Jövőnk!” jelmondat jegyében zajlott.

Az Energiaügyi Minisztérium hatékony koordinációjának köszönhetően 2025-ben összesen 12 szervezet (többek között az Országos Vízügyi Főigazgatóság, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, a Herman Ottó Intézet, a Duna Múzeum, a GWP Magyarország, a Magyar Víziközmű Szövetség, a Nemzeti Községi Egyetem Víz tudományi Kara, a Nemzeti Vízművek) várta egész nap változatos programokkal a gyerekeket és a családokat vízmérceleolvasással, számos fejtörővel és színezőkkel, vagy a Rideg&Rideg Fish Farm Kft. jóvoltából kecsege telepítéssel. A gyerekek egy névre szóló „Duna útlevele” segítségével járhatták végig az egyes állomásokat, ahol pecséteket gyűjthettek a játékok, feladatok teljesítéséért és közben kisebb ajándékokat kaptak a sikeres és jó megoldások jutalmaként. Az EUSDR magyar nemzeti koordinációja idén is készült a Duna Mesélő Kártya

Fotó: KKM sátor a Duna napon (szerző: Heilmann Diána)

csomagjaival, mely kreatív módon segíti megismertetni kicsikkel és nagyokkal a vízgazdálkodással kapcsolatos feladatokat és kihívásokat. Az idei esztendőben, a szép időnek is köszönhetően, mintegy 500 gyermek fordult meg a rendezvénysorozaton és ismerkedhetett a Duna-vízgyűjtő színes világával, gazdag kulturális és természeti örökségeivel.

Új Tanácsi következtetések a makroregionális stratégiákról és az Európai Alkalmazkodóképes Vízgazdálkodási Stratégiáról

Az Európai Unió Tanácsa 2025. szeptember 16-án az EU makroregionális stratégiák (MRS) végrehajtásáról szóló - az Európai Bizottság által áprilisban közzétett - ötödik jelentés kapcsán.

[Ezek a következtetések](#) megerősítik a négy EU makroregionális stratégia létfontosságú szerepét a regionális együttműködés, a reziliencia és az integráció megerősítésében Európa-szerte.

Főbb eredmények

- A MRS értékének elismerése: A következtetések elismerik a makroregionális stratégiák szerepét az együttműködés, a bizalom, a felkészültség és a reziliencia fokozásában, különösen a geopolitikai és környezeti kihívásokra adott válaszként.
- A bővítés és a szomszédsági együttműködés támogatása: A Tanács kiemelte a MRS fontosságát, mint platformot, amelyen keresztül a tagjelölt és a szomszédos országok egyenlő alapon működhetnek együtt az uniós tagállamokkal. Ez hozzájárul a nemzeti jogszabályok összehangolásához az uniós vívmányokkal, az igazgatási kapacitás kiépítéséhez és a bővítési folyamat előmozdításához.
- A versenyképességre és a rezilienciára helyezett hangsúly: A következtetések a gazdasági versenyképességre, az igazságos energetikai átállásra, a rezilienciára, a biztonságra és a demográfiai változásra helyezett nagyobb hangsúlyt szorgalmaznak a makrorégiók részéről.
- Megerősített szerep a zöld, digitális és méltányos átállásban: A makroregionális stratégiákat arra ösztönzik, hogy továbbra is járuljanak hozzá Európa zöld és digitális menetrendjéhez, miközben biztosítják a társadalmi méltányosságot és az életminőséget.
- Irányítás és az érdekelt felek bevonása: A Tanács hangsúlyozta az irányítási struktúrák megerősítésének, az összes érdekelt fél aktív részvételének biztosításának és a hatékony döntéshozatal előmozdításának fontosságát.
- Beágyazás: A következtetésekben üdvözlötték a makroregionális stratégiák prioritásainak egyre növekvő integrációját az uniós finanszírozási programokba, különösen az Interregbe, és ösztönözték e beágyazási folyamat további elősegítését a teljes finanszírozási időszak alatt.
- Kommunikáció és láthatóság: Határozottan hangsúlyozták a kommunikációs erőfeszítések megerősítésének és a stratégiák eredményeinek láthatóságának növelésének szükségességét.

A dokumentum zárásaként felkéri az Európai Bizottságot, hogy 2027 végéig készítse el következő jelentését a makroregionális stratégiák megvalósításáról.

Az Európai Unió Tanácsa 2025. október 21-én hagyta jóvá az [európai Alkalmazkodóképes Vízgazdálkodási Stratégiáról szóló következtetéseket](#). A dokumentum a környezetvédelmi miniszterek egységes felhívása egy erősebb, összehangolt európai fellépés érdekében, hogy kezelni lehessen a kontinenst és az EU-n belüli régiókat érintő egyre növekvő vízügyi kihívásokat.

A következtetések előzményeként az Európai Bizottság jelentéssorozatot adott ki 2025 februárjában, amelyben értékelte az EU vízkészleteinek állapotát. Ezek az értékelések azt mutatták, hogy az EU 34%-át érinti a vízhiány, és a felszíni víztesteknek csak 37%-a jó ökológiai állapotú, és kevesebb mint 30%-uk jó kémiai állapotú. Ennek fényében a Bizottság 2025 júniusában bemutatta az európai Alkalmazkodóképes Vízgazdálkodási Stratégiát, amely az EU 2023-as New York-i ENSZ Vízügyi Konferenciáján bemutatott 2050-es víziójára épül. A stratégia három fő célkitűzése: a víz körforgásának helyreállítása és védelme, a víztudatos gazdaság kialakítása, valamint a tiszta és megfizethető víz biztosítása mindenki számára.

A Tanács októberi következtetéseiben hangsúlyozza a vízhiánnyal szembeni ellenálló képesség stratégiai fontosságát az EU versenyképessége, élelmezésbiztonsága és válsághelyzetekre való felkészültsége szempontjából. A következtetéseket hangsúlyozzák az ellenálló infrastruktúrába, a digitális eszközökbe és a korai figyelmeztető rendszerekbe történő folyamatos beruházások szükségességét a vízellátás szélsőséges állapotainak hatás enyhítése érdekében. Kiemelik a vízhez és a megfelelő higiéniai körülményekhez való méltányos hozzáférés szükségességét, megerősítve a hálózatok korszerűsítésének, a vízvesztés csökkentésének és az elosztórendszerek fejlesztésének fontosságát annak biztosítása érdekében, hogy senki se maradjon megfelelő ivóvíz szolgáltatás nélkül. A vízhiánnyal szembeni ellenálló képességet a válsághelyzetekre való felkészültség, a társadalmi stabilitás és a környezeti biztonság központi elemeként emelték ki, beleértve a szabotázs, a kibertámadások és a vízellátás külső zavarai elleni védelmet is. A miniszterek hangsúlyozzák a vízszennyezés forrásnál történő megelőzésének fontosságát, többek között az olyan újonnan felmerülő szennyező anyagok kezelésével, mint a PFAS (vagy per- és polifluor-alkil-vegyületek, melyeket örök vegyületeknek is neveznek) és más káros

vegyi anyagok.

Az EUSDR magyar nemzeti koordináció kezdeti javaslatára alapján került a következtetésekre beillesztésre a lakosság, különösen a fiatal generáció bevonása a reziliens vízstratégia megvalósításába (például a felelősségteljes vízhasználat esetében), valamint a megfelelő humán kapacitások biztosítása a vízügyi ágazat számára, a vízügyi oktatás és képzés támogatása. Emellett sikerült elérni, hogy a Duna vízgyűjtő is külön megemlítsen kerüljön a következtetéseket a határokkal osztott vízfolyások nemzetközi együttműködéseinek megerősítése kapcsán.

A következtetéseket a miniszterek felkérte a Bizottságot, hogy jelentést tegyen a stratégia végrehajtásának előrehaladásáról, amelynek félidős felülvizsgálatát 2027-re tervezik. Időközben a tagállamokat arra is ösztönzik, hogy integrálják a vízhiány elleni ellenálló képességet nemzeti politikáikba és finanszírozási kereteikbe.

Új, regionális energetikai tanulmányok készültek

2025-ben az EUSDR „Energia” prioritási terület kettő, kiemelt (flagship) témáihoz illeszkedő átfogó tanulmányt készített a KMPG-vel.

A [régió országainak földgázpiacai](#) elemzése az energiaválság kirobbanását követően a 2023–2024-es és a 2024–2025-ös téli időszakokra fókuszált, különös tekintettel a fogyasztásra, a tárolásra, az infrastruktúrára és a piaci körülményekre. A tanulmány átfogóan értékelte az EUSDR országok gázpiaci adatait, integrált kontextusban elemezte ezen országok szerepét a regionális és a tágabb európai gázkörnyezetben, megvizsgálta az energiaválságból eredő főbb kihívásokat, valamint azok piaci következményeit, és feltárta a piaci dinamika átalakítására képes jövőbeli infrastruktúra-fejlesztések lehetőségeit.

Az eredmények egyértelműen azt mutatták, hogy a gázárak a régióban emelkedtek a 2022-es válságot és az orosz kínálat fokozatos csökkenését követően. Bár bizonyos országok – elsősorban Románia és Horvátország, amelyek fogyasztásukhoz képest viszonylag magas hazai termeléssel rendelkeznek – kevésbé voltak érzékenyek ezekre az áremelkedésekre, a piaci

körülmények változásai minden országot alkalmazkodásra és reagálásra kényszerítettek. Ennek egyik leglátványosabb eredménye a földgázfogyasztás csökkenése, amely tendencia az EUSDR összes országában megfigyelhető volt. Ezen kívül azokban az országokban, ahol gáztárolás áll rendelkezésre, a tárolók kihasználtságának jelentős növekedését regisztrálták.

Több ország helyi szabályozási kiigazításokkal reagált – például árplafonokkal, adókedvezményekkel és különféle támogatásokkal. Ezzel egyidejűleg szabályozási változások is történtek uniós szinten, beleértve olyan kezdeményezéseket, mint a REPowerEU, az AggregateEU, a kötelező tárolási kötelezettségek és az önkéntes keresletcsökkentési intézkedések.

Emellett számos megvalósult és tervezett infrastruktúralis fejlesztés támogatja az EUSDR országok ellátási portfólióinak átalakítását. Az európai LNG-import kapacitás bővítése, az amerikai exportképességek növekedése, a Vertikális Gázfolyosó fejlesztése, az új európai termelési mezők kontinentális piacra való integrációja együttesen jelentős lehetőséget biztosítanak az ellátási források további diverzifikálására. Ez nemcsak egész

Európára, hanem az EUSDR országokra vonatkozóan is növeli ellenálló képességüket és rugalmasságukat a változó gázpiaci környezetben.

A másik, a Duna régió hidrogéngazdaságát átfogóan elemző tanulmány célja a szinergiák és együttműködési lehetőségek azonosítása az EUSDR országok és azok hidrogénpiacai között, valamint a regionális hidrogénágazat fejlesztési kilátásainak elemzése volt. A tanulmány elemzi a hidrogénpiaci mutatókat, áttekinti a nemzeti hidrogénstratégiákat, bemutatja a várható hidrogénpiaci fejlesztési projekteket, valamint a regionális kutatás-fejlesztési (K+F) projekteket és partnerségeket, értékeli a hidrogén értékláncával kapcsolatos szabályozási szempontokat, továbbá feltárja és azonosítja a Duna régió belüli lehetséges együttműködéseket és szinergiákat.

Az EUSDR országok hidrogénpiacaira vonatkozó információk rávilágítottak arra, hogy jelentős különbségek vannak a hidrogéntermelésben, -fogyasztásban, -szabályozásban és infrastruktúra-fejlesztési kezdeményezésekben az országok között – különösen az EU-s és uniós csatlakozás előtt álló országok vonatkozásában. A régió három legnagyobb hidrogéntermelője Németország, Magyarország és Szlovákia. Németország messze megelőzi a többieket mind a termelési kapacitás, mind a tényleges termelés, mind a fogyasztás tekintetében. Az ország éves hidrogénigénye jelentősen magasabb, mint a régió összes többi országáé együttevén. Németország a hidrogéninfrastruktúra-tervek terén is élen jár 90 új fejlesztés alatt álló termelési projekttel, valamint ambiciózus tervekkel a már meglévő gázvezetékek átalakítására és új hidrogénvezetékek létesítésére. Ausztria 10 tervezett termelési projekttel követi, míg a régió összes többi országa kevesebb, mint 10 tervezett piacfejlesztési infrastruktúra-projekttel rendelkezik. Hidrogéntároló projektek jelenleg csak Németországban, Ausztriában és Szlovákiában vannak fejlesztés alatt.

Ennek megfelelően Németország rendelkezik a legtöbb szabályozási és finanszírozási mechanizmussal a hidrogénpiac fejlesztésének támogatására. Szakpolitikáin keresztül az ország közvetlen támogatásokat, befektetési alapokat és állami támogatásokat nyújt a hidrogén nehéziparban, mobilitásban és energiainfrastruktúrában történő elterjedésének felgyorsítására. Eközben más EUSDR országok korlátozott szabályozási kerettel rendelkeznek a saját hidrogénpiacuk támogatására,

ahol léteznek ilyenek, a szakpolitikák nagyrészt a hidrogén közlekedési ágazatban történő elterjedésének támogatására korlátozódnak az üzemanyagtöltő infrastruktúra és az üzemanyagcellás járművek elterjedésének ösztönzőin keresztül.

A Duna régió európai uniós csatlakozás előtt álló öt országa közül egyedül Ukrajna hangsúlyozza kifejezetten a hidrogént, mint dekarbonizációs stratégiájának kulcselemét. Azonban a másik négy országgal együtt még Ukrajna sem hozott létre célzott hidrogén-központú szakpolitikákat, szabályozási keretrendszereket vagy kormány által támogatott finanszírozási programokat a hidrogénpiac fejlesztésének támogatására.

Az elemzés eredményei azt mutatják, hogy az EUSDR országok között számos együttműködési forma létezik a hidrogén területén. Ezek többsége az infrastruktúra-fejlesztésre összpontosít, de ezeken kívül számos kutatási és innovációs, valamint tudásmegosztási partnerség és kezdeményezés is létezik. A meglévő kezdeményezéseken túl a tanulmány további potenciális partnerségi formákat és országok közötti együttműködési lehetőségeket is azonosított, amelyek további potenciált hordoznak az EUSDR országok közötti együttműködés fejlesztésére és javítására. Ilyen potenciál rejlik a szabályozási összehangolásban, a közös finanszírozási kérelmekben, az ipari partnerségben és a közös K+F kezdeményezésekben.

Részt vettünk a Szarajevó Energia és Klíma Hét konferencián

A Sarajevo Energy and Climate Week (SECW) 2025. szeptember 22-26. között került megrendezésre. Az eseményt támogatta az EU Duna Régió Stratégia (DRS) idei évi boszniai-hercegovinai elnöksége. A rendezvény témája szorosan kapcsolódott az EUSDR "energia" prioritási területének (PA2) céljaihoz és 2025-ben készült regionális hidrogéngazdasági tanulmányához, ezért a terület lehetőséget kapott aktívan részt venni a konferencia 'Hidrogén – ipari dekarbonizáció' panelbeszélgetésének szervezésében.

A panel célja az volt, hogy felhívja a figyelmet a zöld hidrogén szerepére a dekarbonizációs folyamatban. A beszélgetés során megvizsgálták a régió lehetőségeit zöld hidrogén termelés és felhasználás területén, kiemelt

figyelmet fordítva az iparra és közlekedésre, valamint az EU fenntarthatósági céljaira. A panel tagjai voltak Viktorija Musa, a bosznia-hercegovinai Külkereskedelmi és Gazdasági Kapcsolatok Minisztériumából, Belma Filipović, a szarajevói gázszolgáltatótól, Mersiha Babić, a bosznia-hercegovinai hidrogén szövetségtől, Antonio Tuzio, az EU4Energy projekt olasz képviselője, Filip Marković, a Regionális Klíma Szövetség képviselője Belgrádból, Vladimir Prikryl, a Devinn cseh autóipari fejlesztő cég ügyvezetője, Sipos Márton a KPMG Magyarország energetikai szakértője és Miguel Angel Fernandez a spanyol Hidrogén és Tüzelőanyag Cella Teszt Centrum képviselője. Sipos Márton felszólalásában bemutatta a PA2 terület által készített tanulmány legfontosabb tanulságait a zöld hidrogéntermelés és felhasználás, valamint a régiós együttműködés területén.

EU Makroregionális és Tengeri Stratégiák Hete (2025. szeptember 24-25, Brüsszel)

Az Európai Bizottság által szervezett esemény célja az uniós makroregionális és tengeri medencékre vonatkozó stratégiák közötti együttműködés előmozdítása volt. A rendezvényen uniós intézmények, nemzeti és regionális hatóságok, civil szervezetek és fiatalok képviselői vettek részt, akik olyan kulcsfontosságú témákat vitattak meg, mint az energetikai átállás, biztonság, reziliencia, irányítás és a fiatalok bevonása. A négy makroregionális (Alpok, Duna, Adriai–Jón-tenger, Balti-tenger) és négy tengeri medencére vonatkozó stratégia (Atlanti-óceán, Nyugat-Mediterrán, Fekete-tenger, tágabb Északi-tengeri medence) együttes bemutatása lehetőséget adott a tapasztalatok megosztására és a közös fellépés ösztönzésére. A résztvevők kiemelték, hogy ezek a stratégiák segíthetnek Európa alkalmazkodásában a gyorsan változó geopolitikai és társadalmi-gazdasági környezethez.

A program során magas szintű panelbeszélgetések, ifjúsági verseny-eredmények kihirdetése és fotókiállítás is helyet kapott, amelyek a fiatalok nézőpontját emelték ki. A záróbeszédekben hangsúlyozták a koordináció és a párbeszéd fontosságát a makrorégiók és tengeri medencék között, különösen a közös politikai prioritások mentén. A résztvevők javaslatokat tettek a tudomány és politika közötti kapcsolatok erősítésére. Az együttműködés hatékonyabbá tétele érdekében ágazatspecifikus találkozókat és innovációra épülő eseményeket, például hackathonokat javasoltak, amelyek elősegíthetik a régiók közötti problémamegoldást és növelhetik a láthatóságot.

Az esemény keretében, szeptember 24-én megrendezett „Erőfeszítések a vízzel kapcsolatos reziliencia érdekében” című műhelymunka célja az volt, hogy feltárja, miként járulhatnak hozzá a makroregionális stratégiák az EU vízreziliencia-programjához. A több mint hatvan résztvevővel zajló eseményt az EUSDR szervezte a DG REGIO felkérésére és Dr. Balatonyi László vezette. A megbeszélések középpontjában a vízgazdálkodás ellenálló képességének növelése, a digitalizáció szerepe, a fiatalok bevonása, valamint a régiókon átívelő együttműködés lehetőségei álltak. Anders Iversen, a DG ENV képviselője bemutatta az EU új vízreziliencia stratégiáját, amely három fő célkitűzésre épül: a víz körforgásának helyreállítása, víztudatos gazdaság kiépítése, valamint tiszta és megfizethető víz biztosítása mindenki számára.

A műhelymunka három tematikus blokkban zajlott. Az első blokkban a vízminőség, biológiai sokféleség és az „örök vegyi anyagoknak” is nevezett PFAS (per- és polifluor-alkil anyagok) szennyezés elleni fellépés került fókuszba, különös tekintettel a Balti-tenger régió tapasztalataira. A második blokk a kockázatkezelésre és a rezilienciára összpontosított, ahol gyakorlati példákon keresztül mutatták be a helyi szintű alkalmazkodás fontosságát. A harmadik blokkban a fiatalok reflexiói kaptak hangsúlyt, kiemelve a generációk közötti párbeszéd és az innovatív projektek szerepét. Az esemény tanulsága, hogy a makroregionális stratégiák kulcsszerepet játszanak az EU vízreziliencia célkitűzéseinek megvalósításában, és a fiatalok aktív részvétele is elengedhetetlen a hosszú távú fenntarthatóság biztosításához.

„Az energiabiztonság növelése és a zöld energia fejlesztésének gyorsítása – A stratégiák szerepe” című munkaülésre szeptember 24-én délután kerül sor. Az esemény moderátora Ruzanna Grigorjana a Balti-tenger régió stratégia energiáért felelős prioritás terület koordinátora volt, résztvevői Pablo Riesgo Abeledo (DG Energy), Marija Zjurikova (Balti-tenger Stratégia), Sergio Garribba (Adriai–Jón-tenger Stratégia), Davide Tabarelli (Adriai–Jón-tenger Stratégia), Patrick Skonieczki (Alpok Stratégia). A Duna régiót Nádor Annamária prioritás terület koordinátor képviselte, aki előadásában rávilágított arra, hogy az energiapiacokat és az energiapolitikákat két fő egymással párhuzamosan zajló folyamat alakítja: a hosszú távú és jól tervezhető stratégiákkal jellemzett energiaátállás, valamint a rövid távú, kiszámíthatatlan energiaválság, amely szélsőséges nyomást gyakorol a piacokra és az energiarendszerekre. Néhány cél összhangban van egymással vagy kiegészíti egymást (pl. az energia-önellátás fokozása,

a források diverzifikálása), azonban más területeken az energiapolitikáknak újra kell gondolniuk a prioritásokat, a struktúrákat és a hatékonyságot a rövid- és hosszú távú kihívások kiegyensúlyozása érdekében. Felhívta a figyelmet a makroregionális szinten történő elemzések fontosságára, figyelembe véve az országok/régiók főbb különbségeit és hasonlóságait, hogy feltérképezzék céljaikat, eltérő megközelítéseiket és az EU átfogó energia- és klímastratégiájához viszonyított előrehaladásukat. Hangsúlyozta a regionális együttműködés és kohézió erősítésének fontosságát az országok között az EU-n belüli befolyás növelése érdekében.

Ismét találkoztak a Duna régió árvízi előrejelzéssel foglalkozó szakemberei

A Duna Előrejelzési Fórum története az Interreg Duna Transznacionális Program finanszírozásával 2018 és 2021 között megvalósított, Danube River Basin Enhanced Flood Forecasting Cooperation (DAREFFORT) elnevezésű nemzetközi projektből indult ki. A projekt célja a Duna-medence árvízi előrejelzési együttműködésének megerősítése és egy közös hidrológiai információs rendszer kialakítása volt. A projekt benyújtását és megvalósítását Magyarország – elsősorban a Külgazdasági és Külügyminisztérium és az Országos Vízügyi Főigazgatóság támogatásával – aktívan segítette. A DAREFFORT keretében két alkalommal szerveztek szakmai előrejelzési fórumot, amelyek bizonyították, hogy a Duna-menti országok között erős igény van a rendszeres együttműködésre és tudásmegosztásra.

A projekt lezárulta után, 2022-ben az EUSDR PA5 Környezeti kockázatok kezelésével foglalkozó prioritási terület magyar koordinációja kezdeményezte, hogy a fórum ne szűnjön meg, hanem kétévente, önálló rendezvénysorozatként folytatódjon. Ezt az elképzelést támogatta a Nemzetközi Duna-védelmi Bizottság (ICPDR) és az Európai Bizottság Közös Kutatóintézete (EU JRC) is a térség országai mellett. A Duna Előrejelzési Fórum (Danube Forecasting Forum - DAFF) ezáltal a régió egyik legfontosabb együttműködési felülete lett az árvízi előrejelzés és felkészülés területén.

A 2023 őszén Budapesten megtartott előző rendezvényt követően a 2025. évi DAFF rendezvényt - ezúttal az ICPDR szervezésében - szeptember 30-án és október 1-én tartották Ljubljánban. A találkozó a Duna-medencéből érkező vízügyi, meteorológiai és katasztrófavédelmi szakemberek számára nyújtott platformot, hogy közösen értékeljék a 2024 szeptemberében bekövetkezett rendkívüli árvizek tapasztalatait, és megvitassák a korai előrejelző rendszerek további fejlesztésének irányait. A 2024 szeptemberi árhullám is megmutatta, hogy a Duna-medencében gyorsan változó, helyenként szélsőséges hidrológiai helyzetek alakulhatnak ki. Ennek kezeléséhez olyan előrejelző rendszerekre van szükség, amelyek:

- nagy felbontású adatokkal dolgoznak,
- gyorsan frissülnek,
- képesek a hirtelen kialakuló veszélyhelyzetek előrejelzésére,
- valamint a szakmai szervek és a lakosság számára is időben, érthető formában adnak figyelmeztetéseket.

A fórum célja az volt, hogy gyakorlati példákon keresztül mutassák be, miként lehet gyors, megbízható és összehangolt előrejelzéssel csökkenteni a gazdasági károkat és megmenteni emberéleteket. Ilyen volt például a radaralapú csapadékbecslés, a gyors előrejelzésen alapuló hidrometeorológiai módszerek és a mesterséges intelligenciával támogatott villámárvíz-modellezés legújabb fejlesztéseinek alkalmazása.

A résztvevők megerősítették, hogy a következő DAFF-ot 2027-ben tartják majd, amelyet az európai árvízi figyelmeztető rendszert (European Flood Awareness System – EFAS) is működtető EU JRC szervez.

Szabad utat a vándorló halaknak: együttműködés az átjárhatóbb Duna érdekében

2025. október 7-én szakértők, politikai döntéshozók és természetvédők gyűltek össze Budapesten azon a nemzetközi workshopon, amelynek témája a Duna vízgyűjtő területén élő vándorló halak életterének helyreállítása volt. Az EUSDR Vízminőség (PA4) és Biodiverzitás (PA6) prioritási területei és a Duna Tokhal Munkacsoport által szervezett rendezvény egy egyszerű igazságra hívta fel a figyelmet: az együttműködés kulcsfontosságú a folyók átjárhatóságának helyreállításához.

A vándorló halak, mint például a tokhalak és más őshonos fajok, életciklusuk során szabadon áramló vízfolyásokra szorulnak. Az elmúlt évtizedekben épített gátak, az antropogén eredetű szennyezések és az élőhelyek leromlása megzavarta a természetes ökológiai folyosókat. A workshop célja annak feltárása volt, hogy a különböző országok és ágazatok közötti közös fellépés hogyan segíthet a létfontosságú átjárhatóság helyreállításában.

Benjamin Jeannot, az Európai Bizottság képviselője nyitó előadásában felvázolta az európai politikai kontextust, hangsúlyozva az EU környezetvédelmi céljai keretében végzett összehangolt fellépés fontosságát. Ezt három tematikus szekció követte, amelyek mindegyike az összeköttetés és a helyreállítás különböző aspektusaira összpontosított.

Az első szekció, „Ökológiai folyosók – a tágabb kép” címmel, olyan jelentős kezdeményezéseket mutatott be, mint a Nemzetközi Duna Védelmi Bizottság (ICPDR) halak vándorlásával kapcsolatos munkája, a Danube4All és a DANUBELifelines projektek, valamint a néhány hónapja indult SWIM projekt keretében a fenntartható víz- és élőhelygazdálkodás támogatására irányuló erőfeszítések. A második szekció a vándorlás akadályaira összpontosított – különös tekintettel az olyan kulcsfontosságú helyszíneken felmerülő kihívásokra és megoldásokra, mint a Vaskapu és a Bős-nagymarosi vízlépcső –, bemutatva gyakorlati példákat, mint például a Dunakiliti halátjáró. Az utolsó ülés a határokon átnyúló tokhal-védelemre összpontosított, kiemelve az európai szintű kezdeményezéseket, mint például a LIFE Boat4Sturgeon és a MonStur projekt.

A műhelymunka során és után folytatott megbeszélések egy alapvető üzenetben egyeztek meg: bár számos EU-finanszírozású projekt – a Horizon Europe, az Interreg Duna Régió Program és mások – hozzájárul a folyók összeköttetésének helyreállításához, ezek gyakran egymástól függetlenül működnek. Ez a széttagoltság párhuzamos erőfeszítésekhez, a tudásmegosztás hiányosságaihoz és a korábbi eredmények kiaknázásának elmulasztásához vezethet.

A résztvevők egy erősebb, strukturált koordinációs keretrendszer létrehozását látták megoldásnak a folyamatban lévő és jövőbeli projektek összekapcsolása érdekében. Egy ilyen keretrendszer biztosítaná a folytonosságot, az eredmények megőrzését, ösztönözné a tudáscserét és jobban kihasználná a meglévő beruházásokat. Ezt támogatná egy olyan európai szintű platform létrehozása, amely összeköti az érdekelt feleket, integrálja az eredményeket és biztosítja a helyreállítási erőfeszítések hosszú távú fenntartását.

A „pontokVV összekapcsolásával” Európa közelebb kerülhet ahhoz a jövőhöz, amikor a Duna és mellékfolyói ismét egészséges, összekapcsolt élőhelyeket biztosítanak a vándorló halaknak. A közös műhelymunka emlékeztette a résztvevőket arra, hogy a határokon, ágazatokon átívelő együttműködés elengedhetetlen ahhoz, hogy Európa nagy folyói újra életre keljenek.

Az EUSDR környezetvédelmi pillérét képező szakterületek stratégiai találkozója

Budapest

2025. október 8-án került megrendezésre az EU Duna Régió Stratégia környezetvédelmi pillérét képező PA4 „Vízminőség”, PA5 „Környezeti kockázatok” és PA6 „Biodiverzitás” prioritási területek közös Irányító Testületi ülése Budapesten. Az eseményt a PA4-PA5 magyar koordináció szervezte számos kulcsfontosságú partnerintézmény részvételével, mint az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága (DG REGIO), a Nemzetközi Duna Védelmi Bizottság (ICPDR), a Nemzetközi Száva Vízugyújtó Bizottság (ISRBC) és a Global Water Partnership Közép-Európa (GWP CEE).

Az esemény célja a három prioritási terület aktuális közös témáinak beazonosítása és az abban való együttműködés erősítése volt. Előbb a prioritás területi koordinátorok, valamint a partnerek számoltak be a közelmúltbeli eseményeiről, tevékenységeikről. A délutáni szekció során egy interaktív foglalkozás keretein belül a résztvevők feltérképezték a három prioritási terület közös témáit, érdekelt feleit, illetve a közös projektek lehetőségét. A foglalkozás során több közös szakmai együttműködési terület is felmerült, mint például a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, a természetközeli megoldások használata a kockázat kezelésben, az adatok elérhetősége és harmonizációja a 14 országot felölelő régióban, hatékony és integrált előrejelző rendszerek fontossága és a vízgyűjtőszintű vízmérleg elemzés. A résztvevők egyetértettek abban, hogy ezek a témák a három terület további eredményes együttműködésének alapjait kell, hogy képezzék.

Az esemény eredményesen bemutatta, hogy a három prioritási területnek további átfogó együttműködése szükséges, hiszen a klímaváltozás hatásai ellen interdiszciplináris, vízgyűjtő alapú megoldásokra van szükség, amelyek magában foglalják a vízminőség védelmét, a katasztrófák ellen való felkészültséget és az ökoszisztémák szükségleteinek biztosítását, illetve helyreállítását.

EUSDR Finanszírozási konferencia a vállalkozások jövőjéről a Duna régióban

2025. október 9-én Győr adott otthont a „Future of Businesses within the Danube Region” nemzetközi tanácskozásnak, amely azt a célt tűzte ki, hogy átfogó képet nyújtson a Duna régió vállalkozásainak aktuális kihívásairól és perspektíváiról.

A Győrben megrendezett hazai és külföldi érdeklődőket vonzó esemény az EU Duna Régió Stratégia (EUSDR) magyar nemzeti koordinációja kezdeményezésére jött létre. A szervezésben és lebonyolításban szakmai partnerként részt vett a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (BKIK), a Nemzeti Fejlesztési Központ (NFK), a Duna Menti Kereskedelmi Kamarák Szövetsége (DCCF) és a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara (GYMSVKIK) is.

A program célja az volt, hogy a Duna régió országai közötti együttműködést elősegítse, a fenntartható fejlődéssel kapcsolatban jógyakorlatokat mutasson be, valamint támogassa a versenyképesség növekedését a régió vállalkozásainak körében. Az esemény a kapcsolatépítés és tudásmegosztás kiemelt platformjaként szolgált a résztvevő országok szakemberei számára és a forrásbevonás, pályázati lehetőségek kapcsán is hasznos információval szolgált.

A rendezvény folyamán négy tematikus panelbeszélgetésre került sor, ahol 16 szakértő osztotta meg tudását 8 különböző országból: Ausztriából, Bosznia-Hercegovinából, Franciaországból, Horvátországból, Németországból, Romániából, Szerbiából és Magyarországról.

A panelek témái között szerepelt: (1) a vállalkozások finanszírozási lehetőségei a régióban nemzeti, határon átnyúló, makroregionális és központi európai pályázati forrásokat ismertetve; (2) a hálózatok gazdaságfejlesztési szerepe, kiemelve a klaszterek, kamarák és fejlesztési ügynökségek közti együttműködések jelentőségét; (3) a versenyképesség és munkaerőpiac kapcsolata, különös tekintettel az oktatás, innováció és vállalkozásfejlesztés metszetére; (4) fenntarthatóság, értékteremtés és vezetés, hangsúlyozva a környezeti és társadalmi felelősségvállalás egyre fontosabb szerepét az üzleti szférában.

A felszólalók sokszínű szervezeti háttérrel érkeztek: kormányzati szervek, fejlesztési ügynökségek, gazdasági kamarák, nemzetközi és uniós finanszírozási prog-

SZERZŐ: BKIK

ramok, felsőoktatási intézmények, klaszterszervezetek, valamint vállalkozásokat képviselő és támogató szervezetek is képviselve voltak.

A konferencia zárásaként a résztvevők megtekinthették a Széchenyi István Egyetem Tudományos és Innovációs Parkját, valamint az egyetemi campuson található Hallgatói Innovációs Központ műhelyeit: köztük a Shell Eco-marathon európai futamának energiahatékonysági versenyét 2025-ben városi kisautó kategóriában sorozatban negyedszer is világrekorddal megnyerő [SZEenergy](#) Team csapat műhelyét, vagy a [SZEengine](#) - Formula Student Team-et, amelynek célja, hogy a Formula Student versenysorozatra optimalizált motorokat fejlesszen és gyártson. A csapat valódi ipari kísérleti műhelyként működik, ahol a diákok gyakorlati tapasztalatot szerezhetnek a járműfejlesztésben.

Fotó: SZEenergy műhely Győrben (szerző: Oroszi Viktor)

A vállalkozói lét kihívásairól tartottak nemzetközi kutatói konferenciát a Széchenyi István Egyetemen

Fotó: Danube Cup konferencia résztvevők Győrben (szerző: Danube Cup)

Az EUSDR finanszírozási konferenciát követően szintén Győrben rendezték meg 2025. október 10-11-én a harmadik nemzetközi Danube Cup Konferenciát, amelynek középpontjában a vállalkozói lét – azon belül is a kisvállalkozások – kihívásaira irányuló kutatások álltak. A Széchenyi István Egyetem társszervezésében megvalósult kétnapos eseményen többek között a Duna menti országok hazai és külföldi szakértői vettek részt, akik a női vállalkozók helyzetéről, a családi cégekről, a technológiai innovációkról és az egyetemi vállalkozásoktatásról, a modern marketing kihívásairól, vagy épp az egyetemi vállalkozások jelentőségéről is szót ejtettek a szakmai program során.

A [Danube Cup](#) egy nemzetközi egyetemi hálózat, amelynek célja a vállalkozói oktatás fejlesztése, a hallgatói startupok és az akadémiai vállalkozáskutatás támogatása. A Duna menti országokat összefogó társulás egyik fontos pillérét képezi a kutatók globális együttműködését segítő Danube Cup Konferencia, amelyet kétfévente rendeznek meg. A rendezvény a vállalkozói szellem és a startup-ökoszisztémák oktatásának trendjeit mutatja be, fórumot biztosít a tapasztalatok és jógyakorlatok megosztására, valamint előremutató párbeszédet indít a régió akadémiai szereplői között.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (BKIK) számára kiemelt fontosságú a korai stádiumban lévő vállalkozások felkarolása, emiatt örömmel támogatja a Danube Cup-ot. A program nemzetközi projektkoordinációját és kommunikációs feladatait a BKIK Nemzetközi Projektiroda valósítja meg.

Harsányi Mónika, a BKIK Nemzetközi Projektiroda

vezetője szerint „a Danube Cup ereje a Duna-régióban és a közös ügy mellé álló egyetemi közösségben rejlik, és abban, hogy a hallgatók lehetőséget kapnak a megmérettetésre, vállalkozói ötleteik fejlesztésére és arra, hogy a tudományos és üzleti szféra szakemberei validálják ötleteiket. Célunk, hogy a Danube Cup során létrejövő vállalkozói ötletek ténylegesen, piaci alapon is megvalósuljanak.”

A harmadik Danube Cup Konferenciának a Széchenyi István Egyetem Győri Innovációs Parkja adott otthont nemrégiben. A két nap során 69 prezentáció hangzott el 13 szekcióban. A résztvevők között 20 ország 30 egyeteme képviseltette magát, beleértve kilenc hazai egyetem oktatóit és kutatóit.

A megnyitón dr. Dőry Tibor főszerző, az egyetem Vezetéstudományi és Marketing Tanszékének docense kifejtette: a program célja, hogy az inspiráló előadások révén új együttműködési lehetőségeket, tartalmas szakmai diskurzust mozdítson elő. Dr. Remsei Sándor, a Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar dékánja elmondta, 82 tanulmányt nyújtottak be a résztvevők, köztük kész publikációkat, folyamatban lévő kutatásokat és jó gyakorlatokat bemutató anyagokat. Kiemelte, hogy a konferencia tudományos hatása jelentős, mert a legkiemelkedőbb kutatások színvonalas, Scopus-indexált kiadványokban jelennek majd meg.

A Danube Cup nemzetközi egyetemi hálózatot dr. Dany Pál alapító mutatta be. „A mozgalmat kilenc évvel ezelőtt indítottuk, jelenleg öt ország tíz felsőoktatási intézménye adja az aktív tagságot. Víziónk, hogy motivált és sikeres vállalkozói szellemű hallgatókat képezzünk, hozzájárulva egy olyan sikeres régióhoz, amelyben az új, innovatív egyetemi ötletek hatékonyan és eredményesen kerülnek át az üzleti életbe” – fogalmazott. Elárulta: legfrissebb terveikben szerepel, hogy vállalkozói tréninget, kollaboratív képzési rendszert hozzanak létre a hálózat egyetemei számára.

A konferencia egyik támogatója, a Nemzeti Innovációs Ügynökség részéről Kutni Mátyás edukációs szolgáltatásokért felelős igazgató is köszöntötte a résztvevőket. „A hallgatói innováció támogatása, valamint a vállalkozói készségek és gondolkodásmód fejlesztése az egyik legfontosabb és legnehezebb feladatunk. Ugyanakkor örömmel mondhatom, hogy programjaink révén már több ezer fiatalnak és kutatónak segítettünk megismerkedni az innovációval és a vállalkozói létel” – jelentette ki. Megjegyezte: egyik zászlóshajójuk a Hungarian Startup University Program (HSUP),

amely egyetemeken átívelő, online kurzus formájában nyújt modern vállalkozói ismereteket és innovatív gondolkodásmódot a startupok világával kapcsolatban a felsőoktatásban tanulóknak. Kifejezte örömét, hogy az ügynökség hozzájárulhatott a Danube Cup Konferencia sikeréhez, mert a hasonló, határokon átívelő lehetőségek rövid időn belül járulhatnak hozzá értékes együttműködések kialakításához.

A Danube Cup és a BKIK közötti példaértékű együttműködésről a [BKIK honlapján](#) olvashatnak.

Mostarban és Podgoricában folytatódott az EUSDR Környezeti kockázatok (PA5) prioritási terület konzultáció sorozata

Az EUSDR Környezeti kockázatokkal foglalkozó 5. prioritási területe (PA5) 2025-ben is folytatta konzultációs eseménysorozatát az EU-csatlakozásra készülő országokkal, amelynek célja a vízgazdálkodás, a katasztrófavédelem és az éghajlati alkalmazkodás terén folytatott regionális együttműködés erősítése.

A régió európai uniós csatlakozás előtt álló országaiba irányuló konzultáció sorozat első állomása 2024-ben a szerb főváros (Belgrád) volt. A második állomása pedig 2025. április 3-án Mostarban valósult meg, az EUSDR bosznia-hercegovinai elnökségével és az EUSDR PA10 (Intézményi kapacitás és együttműködés) prioritási területtel társszervezésben. A „Stronger Together – Enhancing Regional Cooperation in the Danube Basin” című workshop több mint 80 résztvevőt vonzott európai uniós és csatlakozás előtt álló országokból, és olyan kulcstémákat érintett, mint az árvízi előrejelzés fejlesztése, a természetalapú megoldások alkalmazása, az önkéntes hálózatok és az ifjúsági szerepvállalás erősítése, valamint a lakossági kockázatkommunikáció javítása. Az esemény megerősítette a makrorégiós együttműködés jelentőségét, különösen az EU-csatlakozási folyamatban lévő országok aktívabb bevonásában.

A harmadik állomásra 2025. október 20-án került sor Podgoricában (Montenegró), ahol a PA5 a montenegrói Belügyminisztérium Katasztrófakezelési Igazgatóság támogatásával tartotta konzultációját. A találkozón a montenegrói kormányzati szervek, köztük a Belügyminisztérium Katasztrófakezelési és a Vízügyi Igazgatóság, valamint a Duna Ifjúsági Tanács képviselői mutatták be a víz- és kockázatkezelési rendszerek fejlesztését és az uniós jogharmonizációhoz kapcsolódó előrelépéseket. Kiemelt téma volt az új, 2025–2030-as A Montenegrói Nemzeti Katasztrófa-kockázat-csökkentési Stratégia, a 112-es operatív kommunikációs központ fejlesztése, valamint a Víz Információs Rendszer (VIS) bővítése és a természetalapú megoldások integrálása a gyakorlatba. Zorica Markovic, a montenegrói Belügyminisztérium Mentési és Védelmi Igazgatóság

Nemzetközi Segítségnyújtás, Együttműködés és Projektvégrehajtás Koordinációjáért Felelős vezetője hangsúlyozta feladataikat a helyi és nemzetközi szervezetekkel való együttműködés terén a katasztrófák elleni védekezésben. Jó példaként említette a nyáron történt erdőtűzekkel szembeni közös nemzetközi fellépést, amelyhez Magyarország is csatlakozott. Hazánk azonnal reagált Montenegró nemzetközi segítségkérésére és a Magyar Légierő egy, tűzoltási munkákhoz használható, két köbméteres vízhordó kosárral felszerelt helikoptert küldött augusztusban Montenegróba, hétfős személyzettel. A magyar egység célja volt, hogy hozzájáruljon a gyorsan terjedő tüzek megfékezéséhez, és támogassa a helyi erőket a rendkívül nehéz oltási körülmények között.

A workshop interaktív formátumban zajlott, amelyben a résztvevők a fiatalok, a tudományos élet és a szakmai szervezetek közötti együttműködés erősítésére, valamint az AI-alapú előrejelzési rendszerek és a helyi felkészültség fejlesztésére összpontosítottak. A rendezvényen az UNESCO Velencei Regionális Irodája is részt vett, elősegítve a Duna régió és más délkelet-európai kezdeményezések közötti szinergiák kialakítását.

A PA5 konzultációs sorozata továbbra is kulcsfontosságú platformként szolgál a párbeszéd, a tudásmegosztás, új nemzetközi projektek előkészítése és a partnerség erősítésére az EU- és nem EU-tag Duna-országok között, hozzájárulva egy ellenállóbb, biztonságosabb és fenntarthatóbb Duna térség megvalósításához, valamint az öt érintett ország uniós csatlakozási folyamatának elősegítéséhez. A jövő évben hasonló ukrajnai és moldovai eseményekkel zárul a sorozat a tervek szerint.

Konferencia a Duna régió vaskori örökségének kommunikációjáról és népszerűsítéséről

2025 október 16-17. között került megrendezésre a Vaskori Duna Út Egyesület (Iron Age Danube Route Association), a Savaria Múzeum, az Archaeolingua Alapítvány és a Ljubljana Egyetem közös szervezésében a „Communication Along the Amber Road in the Iron Age: New Perspectives in Multidisciplinary Research and Promotion” című nemzetközi konferencia Szombathelyen.

A találkozón négy ország szakemberei járták körül a vaskor régészeti kutatásának legújabb eredményeit, a modern technológiák alkalmazását és a turizmus szerepét a régészeti lelőhelyek hosszútávú megőrzésében. A konferencia első napján dr. Fábíán Szilvia a Vaskori Duna Út Egyesület (IADRA) elnöke, és dr. Jerem Erzsébet az IADRA Tudományos Bizottságának korábbi elnöke köszöntötte az egybegyűlteket. A délelőtti programban a multidiszciplináris régészeti kutatások legújabb eredményei kerültek előtérbe, melyet dr. Matija Črešnar, az IADRA Tudományos Bizottság elnökének, a ljubljana egyetem professzorának vitaindító előadása nyitott. A szekció Szlovénia, Horvátország, Magyarország és a tágabb Duna régió újabb régészeti felfedezéseibe nyújtott bepillantást, egyaránt érintve az archeometriai ku-

tatások által kínált lehetőségeket, és a tájléptékű térszervezés lenyomatát felfedő modern lelőhelydiagnosztikai eljárásokat. A délutáni szekció a régészeti turizmusra irányította a figyelmet. Dr. Raffay-Danyi Nóra Ágnes (Pannon Egyetem) nyitó előadásában azt járta körül, hogyan tehetjük a régészetet mindenki számára elérhetőbbé és izgalmasabbá. Inspiráló előadásokon keresztül osztrák, szlovén és horvát turisztikai szakemberek mutatták be jó gyakorlataikat a régészeti örökség kreatív turisztikai felhasználásáról, valamint kulturális útvonalakról, a közösségi szerepvállalásról és az örökség alapú turizmusról (pl. a szlovéniai Novo Mesto, vagy a horvátországi Kaptol városok vaskori kultúrát és gasztronómiát középpontba helyező fesztiváljain keresztül). A második napon a bécsi Természettudományi Múzeum munkatársai beszéltek a tudománykommunikációval kapcsolatos tapasztalataikról, valamint a legújabb kutatási és örökségvédelmi megközelítésekről az UNESCO világörökségi helyszíneként számontartott Hallstatt példáját alapul véve. A konferencián elhangzott előadások összefoglalói a [Savaria Múzeum honlapján](#) érhetők el.

(szerző: Savaria Múzeum)

A két napot a Savaria Múzeumban és Iseumban tárlatvezetések, majd a második napon szakmai kirándulás tette még emlékezetesebbé. A résztvevők megismertek két különleges vaskori helyszínt. A veleimi Szent Vid-hegyet koronázó vaskori település impozáns erődítési romjait, illetve a Vaskeresztes-Felsőcsatár és Schandorf színes erdeiben megbúvó akár 16 méter magasságot is elérő halomsírokat.

A konferencia fontos mérföldkő a határon átnyúló tudományos és kulturális/turisztikai együttműködés terén a Duna régióban, amely újabb lendületet ad közös vaskori régészeti múltunk megőrzéséhez. Mindezt tovább erősíti, hogy a Vaskori Duna út újabb öt évre elnyerte az Európa Tanács kulturális útvonal tanúsítványát, amit a törökországi Kappadókiában vehetett át október 22-én Fábíán Szilvia, a 2020-ban alapított, osztrák, horvát, magyar és szlovén nemzetközi szakértői intézmények erős hálózatára épült Vaskori Duna Út Egyesület elnöke, a Magyar Nemzeti Múzeum régész, főmúzeológusa.

Megújult nyilatkozat a belvízi hajózás és a környezetvédelem fejlesztésére vonatkozó irányadó elvekről

A Nemzetközi-Duna-védelmi Bizottság (ICPDR), a Duna Bizottság és a Nemzetközi Száva Vízügyűjtő Bizottság (ISRBC) 2007-ben a Duna-medencében a belvízi hajózás fejlesztésére és a környezet védelmére vonatkozó irányadó elvekről szóló Közös Nyilatkozatot (Joint Statement) fogadott el. A hajózásnak ugyanis számos hatása van a vízi környezetre. A leggyakrabban emlegetett hidromorfológiai hatásokon túl (pl. mederkotrás a hajózási útvonal szűkületeiben, sarkantyúk építése) például a szennyezés, amelyekkel a vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben és konkrét projektekben (pl. veszélyes hulladékok- és szennyvíz begyűjtése) foglalkoznak. Emellett a hajózás hullámzást okoz, amely zavarhatja a halak, a bentikus gerinctelenek, illetve a gyökértelen vízinövények és más élőlények reprodukcióját. A hajók meghajtása a finom üledék természetellenes lebegését okozhatja, amelynek eredményeként csökken a növény- és alga növekedéshez szükséges fény, illetve a [hajók okozta zaj](#) is zavarást okozhat az élővilág számára, mint ahogy arra az EU-SDR PA4 Vízminőség terület megbízásából készült tanulmánya is rámutat.

Mint a közel húsz éves nyilatkozatban fogalmaztak „annak érdekében, hogy biztosítsák az interdiszciplináris megközelítést és a jelenlegi és jövőbeli hajóút tervezési folyamatok szélesebb körű elfogadását már a kezdetektől, e folyamatokba be kell vonni a környezetvédelemért, vízgazdálkodásért és közlekedésért felelős minisztériumokat, a folyószabályozás, hajózás, ökológia, területfejlesztés, turizmus és közgazdaságtan területén dolgozó tudósokat és szakértőket, valamint más érintett felek, így a környezetvédelmi civil szervezetek és az érdekelt privát ágazatok képviselőit.”

Az azóta eltelt időszakban számos változás és új kihívás jelentkezett, valamint új megoldások, jó gyakorlatok is születtek, részben az ekkor indított párbeszéd, a nyilatkozat nyomkövetése eredményeként. Éppen ezért a három nemzetközi szervezet úgy döntött, hogy a nyilatkozat megújítása szükséges. Azt több körös nemzetközi egyeztetés sorozat követte 2024 óta, biztosítva, hogy a belvízi hajózást és a környezetvédelmet irányító

elvek továbbra is relevánsak és hatékonyak maradjanak. A frissített közös nyilatkozat, amelyet a Duna Bizottság hivatalosan 2025 júniusában fogadott el, az ICPDR és az ISRBC által lefolytatott hasonló eljárásokkal együtt, elősegíti a hajózási és környezetvédelmi hatóságok közötti együttműködést a régióban. Az eredeti, 2007-es dokumentum alapjaira építve a [2.0 Közös Nyilatkozat](#) megerősíti a három folyami bizottság elkötelezettségét a belvízi utak fejlesztésének összehangolása iránt a környezetvédelemmel és az ágazatközi párbeszéddel.

A Duna-medencében a belvízi hajózás fejlesztésére és a környezet védelmére vonatkozó irányadó elvekről szóló közös nyilatkozat nyomán követését szolgáló 16. találkozóra 2025. október 22-én került sor Budapesten a Duna Bizottság szervezésében. A hibrid esemény fontos pillanatot jelentett a Duna-medencében a fenntartható hajózás szempontjából, mivel a résztvevők ünnepelték a frissített 2.0-s Közös Nyilatkozat kiadását és átadását Margarida Marques asszonynak, a Rajna-Duna törzshálózati folyosó kialakításáért felelős, [az Európai Bizottság által 2025 szeptemberében négy évre megbízott európai koordinátornak](#). Több mint 50 szakértő és érdekelt fél vett részt a találkozón, köztük az Európai Bizottság (DG ENV és DG REGIO), az EUSDR PA1/a vízi közlekedés prioritási terület koordinációja és a Duna-menti országok nemzeti hatóságainak képviselői. Marques asszony elismerését fejezte ki a három bizottság közös erőfeszítéseiről, megjegyezve, hogy „a Duna a stabilitás folyosója egy geopolitikailag törekeny régióban, és a szolidaritás és az újjáépítés alapvető csatornája”.

A résztvevők a következő lépéseket is megvitatták, beleértve a 2.0 Közös Nyilatkozathoz tartozó kézikönyv tervezetének véglegesítését és egy online tudásmenedzsment rendszer (KMS) kidolgozását, mindkettő a végrehajtás és a tudásmegosztás támogatását szolgálja. A találkozó Románia, Bulgária, Horvátország és Szerbia határokon átnyúló és nemzeti hajózási projektekkel kapcsolatos beszámolóival zárult.

A következő Közös Nyilatkozattal foglalkozó találkozóra Zágrábban kerül sor 2026. szeptember 16–17-én és az ISRBC lesz annak házigazdája.

Budapesten mutatták be az EIT Víz témájú Tudás- és Innovációs Közösségének nyertes konzorciumát

Az Európai Innovációs és Technológiai (EIT) új vízgazdálkodási témájú Tudás- és Innovációs Közössége (KIC), az EIT Water KIC 2025. november 11-én került kiválasztásra. Az EIT Víz Közösség középpontjában a tengeri és édesvízi ökoszisztémák állnak. Feladata, hogy a vízzel kapcsolatos témákban felmerülő fenyegetésekre - mint például az árvizek, aszály, tengerek tavak és folyók ökoszisztémáinak leromlása, a körkörös és biogazdaságra való áttérés - reagálva olyan megoldásokat támogasson, amelyek ötvözik az oktatási, kutatási és gazdasági szektorokat. Ennek keretén belül különböző vállalkozási oktatási programokat valósítanak meg, valamint új startup cégek kerülnek támogatásra. Fontos prioritást élvez ezek mellett a regionális, innováció-orientált kutatások támogatása is, amelyek segítségével a helyi fejlesztések kerülnek előtérbe.

Az EIT Water jelenleg 5 millió eurós kezdő támogatásban részesül az irányítási rendszer és az üzleti terv kidolgozására, hogy az EIT céljaival összhangban pénzügyileg fenntartható innovációs közösségeket építsen a későbbiekben. A konzorcium 24 ország több mint 50 intézetéből áll, melyek között megtalálható Magyarországról a MAHART Szabadkikötő Zrt. is Budapesten. Az EIT Water 8 helyi irodát fog kialakítani, hogy könnyebb hozzáférést biztosítson szolgáltatásaihoz, közülük hármat a Duna régióban (Bécsben, Sibenikben és Várnában).

Többek között 58 startup létrehozását és 1380 startup, illetve scalup támogatását, valamint 2033-ig 247 innováció piacra vitelét vállalta a konzorcium az ökoszisztéma-degradációból adódó 1,2 millió eurós gazdasági veszteség elkerülése mellett.

Martin Kern, az EIT igazgatója az EIT Water Tudás- és Innovációs Közösség megalakulását 2025. november 25-én Budapesten a Kongresszusi Központban jelentette be az „EIT Innovation Days 2025” elnevezésű rendezvényen.

A fiatal generáció bevonása az EUSDR megvalósításába

Molnár Sára *DYC tag beszámolója*

A Duna Ifjúsági Tanács (Danube Youth Council – DYC) tagjai az elmúlt fél évben aktívan részt vettek az EUSDR prioritási területek megbeszélésein, Irányító Testületi ülésein és több más nemzetközi eseményen, mint például a Bled-i Stratégiai Fórum és a Makrorégiók és Tengeri Stratégiák Hete Brüsszelben, mindezek mellett pedig panelbeszélgetéssel is készültek az EUSDR 14. Éves Fórumra Szarajevóban.

A lejárt mandátumú DYC tagok helyére idén 13 országból 79 fiatal jelentkezett. A magyarországi jelentkezők közül Bíró Bence helyére Vincze Tamás került végül kiválasztásra. Az új tagok bevonása november elején indul, mandátumuk 2026 októberéig tart majd, mely utána még egy évvel meghosszabbítható.

Név: Vincze Tamás

Végzettség: gimnáziumi érettségi

Jelenlegi tanulmányok: ELTE
nemzetközi tanulmányok

EUSDR prioritási terület: PA1/b; PA8 és PA10

E-mail cím: vinczetamas111@gmail.com

Vincze Tamás jelenleg az ELTE Nemzetközi Tanulmányok szakjának másodéves hallgatója. Az egyetemen küldöttgyűlési tagként tevékenykedik, emellett pedig civil szervezetekkel működik együtt, amelyek Erasmus+ projekteket valósítottak meg, így mind facilitátor mind helyszíni koordinátorként is részt vesz munkájukban.

A Dunai Ifjúsági Tanács delegáltjaként részt kíván venni a PA1/b, közúti, vasúti és légi szállítás; a PA8, vállalkozások versenyképességének növelése; valamint a PA10, intézményi kapacitásbővítés prioritási területek munkájában.

Duna Ifjúsági Tábor

A Danube Youth Camp 2025 júniusában, Bécsben került megrendezésre, ahol először találkozhattak személyesen a régi és új tagok. A program az ismerkedésre, tapasztalatmegosztásra és közös célok kijelölésére, valamint belső munkacsoportjaink felállítására fókuszált. Bemutattunk jó gyakorlatokat, és vendégünk volt az Alpine Youth Council egyik tagja is. A táborban döntés született az éves célmeghatározás bevezetéséről: minden januárban közösen kijelölünk egy, az adott

évre szóló kiemelt célt (pl. publikáció, kutatás, rendezvény), amely illeszkedik az aktuális elnökségi prioritásokhoz. A működési szabályzatot aktualizáltuk (pl. szövivői feladatkör pontosítása, inaktív tagok kizárásnak lehetősége) és a belső munkacsoportok elkezdtek a közös munkát a saját területeiken (például közösségi média; alumni rendszer; soros elnökség munkájába való bekapcsolódás; onboarding rendszer).

Kérdőív (Danube Youth Survey)

Az ifjúsági tagok elindítottak egy az EUSDR 4-es és 5-ös prioritási területéhez kapcsolódó kérdőívet (Danube Youth Survey - Rivers, Water Our Future), mely a 18-30 év közötti fiatalságot célozza a régióból. A kérdőív a Duna-medence fiataljainak környezetvédelmi, vízminőségi és folyó-helyreállítással kapcsolatos tudását, véleményét, motivációit méri fel. A kérdőív egyelőre

magyar és angol nyelven elérhető, első lépésként Magyarországon került terjesztésre, ahol az első eredmények már láthatók. A következő cél a kérdőív lefordítása a Duna régió összes nyelvére, hogy az angolul nem beszélők is elérhessék, ezzel a fiatalság tudását a lehető legszélesebb körben felmérve.

Danube Youth Position Paper

Elkészült a Danube Youth Position Paper, ami a szarajevói Éves Fórumon került bemutatásra. Ez a Duna Ifjúsági Tanács tagjainak állásfoglalása, amely az EU Ifjúsági Stratégia 2021–2027 és az EU Ifjúsági Célok értékelése a Duna régió fiataljainak a szemszögéből. A dokumentum három pillér mentén mutatja be az ifjúság szerepét és régió-specifikus aspektusait: részvétel a döntéshozá-

talban (engage), határokon átnyúló együttműködések és mobilitás (connect), készségfejlesztés, munkalehetőségek (empower). Célja még, hogy javaslatokat fogalmazzon meg az ifjúsági részvétel erősítésére, az ifjúsági szervezetek támogatására és az esélyegyenlőség javítására.

A tervek között szerepel 2026-ra:

- új tagok bevonásának segítése, közösségi programok szervezése,
- felkészülés az EYPW (European Youth Parliament for Water) eseményre,
- a Danube Youth Survey kérdőív lefordítása a Duna régió összes nyelvére,
- a DYK tevékenységeinek, eredményeinek további láthatóvá tétele, kommunikáció erősítése.

Fotó: Duna Ifjúsági Tábor 2025, Bécs (szerző: Duna Stratégia Pont)

Interjú

Harsányi Mónika, Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara

Harsányi Mónika több mint másfél évtizede dolgozik nemzetközi és hazai stratégia- és projektfejlesztési területen. 2007-2017 között a turisztikai ágazatban, valamint üzleti tanácsadás területén szerzett széleskörű tapasztalatot. 2018 óta vezet transznacionális projekteket és tudástranszfer programokat, amelyek fő célja a versenyképes és fenntartható vállalkozói környezet fejlesztése Magyarországon és a kelet-közép-európai régióban. Jelenleg a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara nemzetközi projektjeinek vezetőjeként, valamint a Bridge to Benefits program szakmai vezetőjeként elkötelezetten dolgozik azon, hogy a vállalkozások hosszú távon is érték- és hatás szemlélettel működjenek.

Okleveles környezetgazdász-területfejlesztőként kiemelten hisz abban, hogy a jövőálló üzleti környezet kulcsa a folyamatos tudásmegosztás, párbeszéd és az innovatív, befogadó szemlélet. Mentorként számos fiatal vállalkozó, és civil szervezet kezdeményezésének aktív támogatója.

- **Mióta vezeti a BKIK Nemzetközi Projekt Irodát, az mikor jött létre és milyen fő céljai vannak? Hogyan kapcsolódik tevékenységük közvetlenül az EU Duna Régió Stratégia megvalósításához?**

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Projektirodájának tevékenységével különböző üzleti területeken hasznosítható tudást tesz Magyarországon elérhetővé, uniós támogatási források bevonásával. Portfóliónk 2017 óta épül, jómagam 2018-ban csatlakoztam a folyamathoz. Fő feladatunk, hogy nemzetközi együttműködéseket építve a hazai gazdasági környezet erősítését célzó projekteket fejlesszünk és ha azok zöld utat kapnak, akkor azokat megvalósítsuk, majd a projektek végén az eredményeket integráljuk a kamara ingyenes szolgáltatásai közé. Nemzetközi projektjeinkben a BKIK, mint magyar nemzeti partner vesz részt, ezért célcsoportunk nem kizárólag a budapesti vállalkozások, hanem országunk teljes vállalkozói ökoszisztémája. Irodánk 27 országból mintegy 140 partnerrel működik együtt: munkánk különlegessége abban is megnyilvánul, hogy sokszínű programjaink nem

csak az üzleti szereplők számára hasznosak, hanem civil, nonprofit szervezetek, minisztériumok, oktatási és kutatóintézmények számára is. Röviden úgy szoktuk megfogalmazni, hogy a „gazdasági ökoszisztémát képviselő ernyőszervezetként” működünk.

Portfólióinkban - földrajzi értelemben túlnyomó részben Közép-Európában és a Duna-régióban - jelenleg 18 projekt fut, mindegyikkel versenyképes, innovatív és értékes tudást tudunk transzferálni a hazai környezetbe. Részt veszünk az EU Duna Régió Stratégia Tárcaközi Munkacsoport munkájában is, leginkább a PA7,8 és 9-es prioritási területekhez kapcsolódva.

Működésünk jelentősen erősíti a kamara üzleti támogató szerepét hazai és nemzetközi szinten egyaránt.

- **A Duna Menti Kamarák Szövetségével (DCCF) való együttműködés régóta meghatározó a BKIK nemzetközi kapcsolataiban. Hogyan értékelné ennek a partnerségnek a jelentőségét a kamara nemzetközi stratégiájában?**

Az operatív partnerség és az együttműködés mindenképp előremutató, hiszen projektjeink túlnyomó részben a közép-európai régióban, illetve a Duna régióban zajlanak. A szövetséggel történő együtt gondolkodás és párbeszéd - és a szövetség hálózata együttesen - hatékonyan tudja segíteni projektjeink beágyazottságát. Vállalkozásfejlesztés, fenntarthatóság, innovációs területeken rendkívül sok tudás központosul a Duna régió kamarai hálózatában. Véleményem szerint a DCCF alkalmas arra, hogy ezt a tudást képviselje és hatékonyan mobilizálja.

- **A BKIK több Duna régiót érintő nemzetközi projektben is aktív szerepet vállalt az elmúlt években, illetve vállal jelenleg is. Bemutatná tapasztalataikat néhány példán keresztül?**

A jelenleg is futó 8 és már lezárt 10 kezdeményezésünk mind-mind hozzájárul a hazai és nemzetközi vállalkozói ökoszisztéma fejlődéséhez. A vállalkozói életciklust alapul vevő projektjeink - melyeknek 2019 óta a tudástranszfer és a fenntarthatóság a fő fókuszai - a vállalkozói lét minden szakaszában használható és innovatív megoldásokat adhatnak. Külön büszkéek lehetünk azokra a projektekre, amelyek lezárt uniós projektek eredményei, tapasztatai alapján sikeresen beépültek a napi működésünkbe és ingyenesen elérhetők a vállalkozások számára. Ilyen a Bridge to Benefits Mesterkursusunk, amely az INTERREG CEResponsible projektből nőtt ki és működik ma is sikeresen és ilyen a Business in Hungary programunk, amely az INTERREG SEEMEIN projekt tapasztalatait hasznosítja.

Lezárt projektjeink gyakorlati eredményeket produkáltak az innováció, az oktatás és a vállalkozásfejlesztés területén, konkrétan a duális szakképzés, a szuperszámítástechnika és a biogazdaság termékfejlesztésében. Tapasztalatainkra építve - tudás- és vállalkozásfejlesztés ügkörökben - komoly hozzáadott értéket vagyunk képesek biztosítani a társadalmi innováció, a szellemi tulajdonvédelem, a kockázatkezelés és médiatudatosság területein is.

Most futó projektjeink főként a fenntarthatóság, a társadalmi felelősségvállalás és a vállalkozásfejlesztés témáira épülnek. Ezek konkrétan a kkv szektor fenntarthatósági szemléletének fejlesztése, lokális értékláncok fenntartható fejlesztése, a kisvállalkozások és a logisztikai szektor

zöld átállásának támogatása, vagy éppen a munkahelyi kiégés megelőzése. Emellett mentorprogramokkal és oktatási megoldásokkal segítjük a jövő vállalkozóit regionális, nemzeti és nemzetközi szinten.

- **Az elmúlt évben a Danube Cup kezdeményezés nemzetközi koordinációját is felvállalták. Milyen tapasztalataik vannak, és miben látják a hozzáadott értékét ennek az egyetemi együttműködésnek?**

A jövő vállalkozóinak hatékony felkészítése kiemelten fontos számunkra, ezért a BKIK évek óta kiemelt támogatója a 11 Duna-menti egyetem részvételével zajló Danube Cup - nemzetközi hallgatói ötletverseny - programnak. A program „gazdái” a Budapesti Corvinus Egyetem és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem. 2023 óta az ő felkérésükre irodánk végzi a program nemzetközi projektkoordinációját és kommunikációját. A Danube Cup ereje is a Duna régióban és a közös ügy mellé álló egyetemi közösségben rejlik, hiszen a hallgatók lehetőséget kapnak a megmérettetésre, vállalkozói ötleteik fejlesztésére és arra, hogy a tudományos és üzleti szféra elismert szakemberei véleményezzék ötleteiket. Célunk, hogy a Danube Cup erős vállalkozói ötletei - esetleg más programokban továbbfejlesztve őket - tényleges piaci alapon is megvalósuljanak.

- **A fenntartható és felelős vállaltvezetés szerepe egyre inkább felértékelődik manapság. A Bridge to Benefits program ezzel együtt vált az utóbbi években a BKIK egyik zászlóshajó kezdeményezésévé. Miben látja a program sikerét, és milyen visszajelzéseket kaptak eddig a résztvevő vállalkozásoktól?**

Korábbi nemzetközi projektjeink (INTERREG/Social(i) Makers CE Responsible révén 2018 óta foglalkozunk a társadalmi hasznossággal bíró vállalkozási tevékenységek fejlesztésével, és a non, forprofit szervezetek együttműködésének támogatásával. E téren végzett kutatások és szakmai munkák rámutattak arra, hogy - noha egyre inkább elvárás a gazdasági, üzleti szereplőktől is a fenntartható és felelős működés, gondolkodás -, ezen horizontális eszmerendszer leginkább a nagyvállalatok és a tőkeerős közép-vállalkozások sajátja, a kis- és mikrovállalkozások messze elmaradnak ettől. Az ezzel kapcsolatos tudásátadás és a különbségek „áthidalása” céljával hoztuk létre 2021-ben - a CE Responsible projekt egy évig tartó pilot projektjeként - a Bridge to Benefits Mesterkursust. Mindez annyira jól sikerült, hogy a CE Responsible projekt lezárását követően a kamara - felismerve a mesterkursus fontos szerepét - évről-évre saját projektjeként valósítja meg a Bridge to Benefits Mesterkursust.

Öt év távlatából és a program folyamatos hatásmérése alapján biztosan elmondható, hogy a Bridge to Benefits Mesterkurzus élen jár a BKIK szolgáltatási portfóliójának megújításában, a megvalósított tudásátadás révén támogatott vállalkozások körének bővítésében, valamint a tudásalapú kamarai hálózat megteremtésében.

A széleskörű szervezeti közti együttműködéssel megvalósuló programunk elsődleges célja, hogy szemléletformálást indítsunk kisvállalkozások körében a környezeti és társadalmilag is hasznos üzleti működés kialakítása érdekében. A Mesterkurzus innovatív tudáscsere modellel, üzletfejlesztési mentorációs folyamattal és piaci inkubációval támogatja a vállalkozások társadalmilag és környezetileg hasznos üzleti működési folyamatainak kialakítását vagy újra tervezését. Közvetett célunk, hogy olyan vállalkozói közösséget építsünk, amely az értékalapú, pozitív társadalmi és környezeti hatással járó együttműködések kialakítását, valamint az erre épülő hosszútávú tudáscserét segíti. 2025-ben a fenntarthatóság egy kkv működésében sem elkerülhető téma, az üzleti jövőállóság egyik alappillére

A Bridge to Benefits Mesterkurzus öt éve bővülő rendszere napjainkra 134 szervezetet magába foglaló érték és tudásvezérelt üzleti közösséget jelent, több mint 60 szervezeti közti, hatás alapú együttműködés generálásával az egészségügy, a mentális jólét, a foglalkoztatás, a kereskedelem, a környezetvédelem, a mezőgazdaság és a feldolgozóipar területén. Működésünk országossá váló jellegét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az idei évfolyamba bekerült vállalkozások fele-fele arányban Budapestiek és vidékiek. Erre nagyon büszkék vagyunk és köszönjük mindezt a program megvalósításhoz csatlakozó egyre több területi kamarának. A program tudásmegosztását kezdetek óta nagyvállalati, civil és önkormányzati szférában működő szervezetek kiváló szakemberei biztosítják. Ezek a szervezetek nem csak a tudásmegosztásban vesznek részt, hanem mentorálják is a programba bekerült kkv-ket, kinyitják számukra vállalatuk kapuit és támogatnak, „örökbe fogadnak” egy-egy képzési alkalmat.

A Bridge to Benefits Alumni klub évente kétszer megrendezett találkozóinak köszönhetően az újabb évadokban részt vevő vállalkozásoknak is van lehetőségük a korábbi évfolyamokban végzett vállalkozásokkal kapcsolódni és további érték alapú együttműködések létrehozni. Büszkék vagyunk rá, hogy a Bridge to Benefits Mesterkurzus 2023-ban Európai Vállalkozásfejlesztési Díjat kapott.

- **Melyek azok a legfontosabb kihívások, amelyekkel a hazai vállalkozások szembesülnek a fenntartható működésre való áttérés útján?**

Annak ellenére, hogy a hazai vállalkozásokban elegendő szakmai tudás mutatkozik, a legnagyobb hiányosságnak a hatékony vállalkozói szemlélet hiányát tapasztaljuk. Programunk tudásmegosztást, innovatív eszközöket és vezetői szemlélet-fejlesztést biztosít. Szemléletünk és módszereink alapja a pozitív környezeti és társadalmi hatásokkal járó konkrét üzleti tevékenység megvalósításának támogatása, ide értve a felkészítést a hatályos ESG szabályozásra és a jelentéstétel követelményeire.

- **Milyen jövőképet fogalmazna meg a BKIK Nemzetközi Projektirodája számára – milyen új projektekkkel, célokkal készülnek a 2026-os évre, majd középtávon a 2028 utáni új uniós költségvetési időszakra?**

Folytatjuk a megkezdett utat, célunk hogy a BKIK ne csupán projektpartnerként, hanem aktív kezdeményezőként, hálózatépítőként, kapocsként vegyen részt az európai együttműködésekben. A 2026-os évben szeretnénk tovább bővíteni projekt portfóliónkat (INTERREG, E+, SMP programok keretében) és partnerszervezeteink körét. Emellett nagy hangsúlyt fektetünk arra is, hogy meglévő partnereinkkel még aktívabban tudjunk kapcsolódni a hazai, illetve nemzetközi műhelyekben, együttműködésekben. Továbbra is kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy gyakorlati támogatással konkrét üzleti lehetőséget nyújtsunk a vállalkozásoknak innovációs folyamatok, digitális kompetenciák fejlesztése, fenntarthatóság és AI eszközök alkalmazása terén.

Összességében tehát a célunk az, hogy irodánk a jövőben még erősebb üzleti katalizátorként működjön: olyan projekteket hozunk létre, amelyek nemcsak forrást biztosítanak, hanem valódi tudás- és kapcsolatépítést is jelentenek a vállalkozások számára a Duna régióban.

Projekt hírek

Nagyszabású katasztrófavédelmi gyakorlatok zajlottak Erdélyben és Magyarországon a SAFETY4TMF projekt keretében

Mint arról korábban beszámoltunk, a SAFETY4TMF projekt keretében a zagy tározókkal kapcsolatos kockázatok csökkentése, a felkészültség fokozása, valamint az érintett szervezetek optimalizált együttműködése révén a katasztrófakezelési tevékenységek javítása valósul meg a Duna-medencében.

Hargita Megye Tanácsa a Hargita Megyei Önkéntes Tűzoltó Szövetséggel együttműködve és a Budapesti Tűzoltó Szövetség szakmai irányításával rendezte meg 2025. szeptember 3. és 5. között a SAFETY4TMF projekt nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatát a romániai Szentegyházán. A nagyszabású katasztrófavédelmi gyakorlat egy zagykezelő létesítmény (Tailings management facility - TMF) részleges meghibásodását szimulálta a hosszan tartó esőzés és szifonelzáródás következtében. A forgatókönyv széles körű vészhelyzeti beavatkozásokat igényelt, beleértve az árvízvédelmi beavatkozásokat, a műszaki mentéseket, a tűzoltást, az orvosi ellátást és a kiürítést.

Fotó: Gyakorlat Algyőn (forrás: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium)

A háromnapos rendezvényen 17 intézmény és szervezet több mint 100 tagja volt jelen, köztük önkéntes és hivatalos tűzoltók, helyi hatóságok, vízügyi és környezetvédelmi szakemberek, valamint orvosi csapatok. A terepi gyakorlaton Magyarországról, Bulgáriából, Szlovéniából, Horvátországból és Szerbiából érkező projektpartnerek vettek részt. Őket a megfigyelők követték, akik a gyakorlat szakmai értékelését végezték. Hargita megye helyi önkéntes tűzoltóságai aktívan vettek részt és dolgoztak együtt a nemzetközi csapatokkal. A gyakorlat parancsnoki állomása a tevékenységeket valósághű

terepi beavatkozásokkal ötvözte. Az esemény jól demonstrálta a csapatkoordináció és a vezetés értékét minden szinten.

Fotó: Felkészülés a szolnoki Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorló pályán (forrás: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium)

A projekt részeként szeptember 23. és 25. között is megrendezésre került két gyakorlat Szolnokon és Algyőn több mint 250 résztvevővel a vízügy, a katasztrófavédelem, önkormányzatok, egészségügy, valamint önkéntes és civil szervezetek területéről. A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság és a Csongrád-Csanád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság által szervezett gyakorlatok célja a zagykezelő létesítmények és az árvízi forgatókönyvek kockázatkezelésének, a riasztási láncok működésének és a szervezetek közötti együttműködések tesztelése volt. A szolnoki rendezvény az árvizek során zajló döntéshozatali és információmegosztási folyamatokra összpontosított, egy olyan zagy tározós baleset modellezésével, ahol az árvízvédelem megoldást jelenthet, míg az algyői gyakorlat tíz szimulált forgatókönyvet tartalmazott, például árvízi mentéseket, veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleseteket, tömeges sérülésekkel járó helyzeteket és egy ideiglenes befogadóállomás működését. Összesen 18 szervezet vett részt, és nyolc önkéntes mentőcsoporthoz egyúttal sikeresen teljesítette az országos újraminősítését, lehetővé téve a szakmai egységekkel való további folyamatos együttműködést.

A gyakorlatok rávilágítottak az önkormányzatok kulcsfontosságú szerepére a helyi koordinációban és a lakosság védelmében, bemutatóva, hogy a hatékony katasztrófavédelemhez az önkormányzatoknak aktív partnerként

kell fellépniük. A Hargita megyei gyakorlat tapasztalatai megfelelő keretet biztosítottak a nemzetközi ismeretek helyi körülményekhez való alkalmazásához Algyőn is. Az események megmutatták, hogy a különböző szervek együttműködése hatékony, azonban ennek gördülékeny biztosításához gyakorlatozásra és finomhangolásra van szükség, hogy a nemzetközi jó gyakorlatok gyorsan alkalmazhatók legyenek helyi szinten is. A SAFETY4TMF hatása túlmutat a kockázatsökkentésen, a bizalomépítésen, a felkészültség biztosításán, valamint a helyi és nemzetközi katasztrófavédelmi együttműködés megerősítésén.

„DARIF 2025” – Összehangolt rendészeti művelet a Dunán

Az Európai Unió Duna Régió Stratégia 11. prioritási területének keretében 2013-2015 között végrehajtott „Duna Folyami Fórum struktúrájának kialakítása” (DARIF) elnevezésű projekt záró konferenciáján elfogadott közös ajánlásokkal összhangban, a Duna vízi út biztonságának és védelmének megerősítése érdekében 2025. szeptember 9. és 11. között a Belügyminisztérium koordinálásával immár a 12. összehangolt nemzetközi közös művelet végrehajtására került sor.

Az egyhetes akcióban tíz Duna-menti ország – Ausztria, Bulgária, Horvátország, Magyarország, Németország, Moldova, Románia, Szerbia, Szlovákia, Ukrajna – rendészeti szervei mellett több Európai Uniós ügynökség (Europol, Frontex, SELEC) is részt vett. Az adott időszakban a résztvevő országok egy közös műveleti terv alapján saját Duna szakaszukon hajtottak végre fokozott ellenőrzéseket. Az akciót a Mohács Határkikötőben felállított ideiglenes koordinációs központba delegált összekötőtisztek koordinálták, amely a művelet során hatékony és valós idejű információcserét tett lehetővé az országok rendészeti szervei között.

A művelet fő célja az embercsempészet, az illegális migráció, az okmányhamisítás, valamint a tiltott áru (kábitószer, dohánytermék, fegyver, lőszer, stb.) csempészet felderítése és visszaszorítása volt. Emellett a művelet során nagy hangsúlyt fektettek a vízrendészeti ellenőrzésekre, a körözött személyek felkutatására, valamint a veszélyes áruk szállításának és a környezetvédelmi előírások betartásának ellenőrzésére is.

A három napos művelet alatt összesen a tíz országban 1259 rendészeti dolgozó és naponta átlagosan 64 szolgálati hajó és 79 szolgálati gépkocsi vett részt az ellenőrzésekben. Az akció során 103 személyhajót, 274 teherhajót, 270 bárkát, 111 halászhajót, 70 jachtot és csónakot, 177 konténert és közel 20 000 személyt ellenőriztek, melynek eredményeként 66 jogellenes cselekményt tártak fel, 6 személyt állítottak elő, és több mint 2000 eurónyi bírságot szabtak ki. A közös művelet eredményei közül kiemelkednek az illegális migrációval kapcsolatos elfogások, az olajcsempészet, valamint az illegális halászati tevékenységgel összefüggő felfedések.

MERLIN projekt esemény (Mohács, szeptember 22-23.)

A MERLIN projekt célja az édesvízi ökoszisztémák (folyókák, mellékágak, lápok, vizes élőhelyek) átfogó, természetalapú helyreállítása és ennek széles körű elterjesztése. A program zászlóshajó-projektjeiken keresztül mutatja be, hogyan integrálhatók a természetalapú megoldások a helyreállításba, miközben vizsgálja azok társadalmi, gazdasági és környezeti hatásait. A különböző ágazatok (mezőgazdaság, vízügy, hajózás, biztosítás) és helyi közösségek bevonása központi elem, a projekt pedig cselekvési modellt kínál a fenntartható élőhely-helyreállításhoz és annak finanszírozásához.

A magyar mintaterület a Mohács melletti Szabadság-sziget és mellékág, ahol a korábbi helyreállítás (2009–2014) után a MERLIN a hosszú távú fenntartásra és monitorozásra koncentrál. Cél a mellékágak vízellátásának javítása, az inváziós fajok visszaszorítása és a folyó-ártér kapcsolat helyreállítása. Bár ezek ökológiailag indokoltak, jelenleg nincs átfogó, több ágazatot lefedő helyreállítási terv a magyar Duna-szakaszra.

Fotó: Belügyminisztérium

Merlin terepbejárás Dunaszekcsőn (szerző: Oroszi Viktor)

Szeptember végén a különböző ágazatok képviselői a WWF Magyarország által szervezett terepbejáráson és közös fórumon vettek részt Mohácson, ennek keretében a Dunával kapcsolatos főbb ökológiai és vízgazdálkodási problémákat vitatták meg és több olyan helyszínt is meglátogattak, ahol tervben vannak ártéri helyreállítások.

A résztvevők kiemelték, hogy a siker kulcsa az alapos hidromorfológiai tervezés, a hosszú távú gondolkodás és a fenntartás biztosítása. A fórum végén az alábbi javaslatok születtek:

- Integrált finanszírozási rendszer kialakítása (vízügy + agrár + természetvédelem)
- Kötelező jogi és intézményi keretek a közös tervezéshez
- Fejlettebb monitoring- és adatgyűjtési rendszerek létrehozása
- A helyreállítási célok prioritásának megőrzése az energetikai és infrastrukturális érdekekkel szemben.

StoreMore - szlovén megoldásokat ismerhettek meg a partnerek az energiatárolás terén

A StoreMore projekt Békéscsaba város vezető partnerségével, valamint 10 Duna Régiós ország partnereinek együttműködésével valósul meg, a fenntartható energia-tárolási megoldások előmozdítására irányul a Duna régióban, mint ahogyan arról előző kiadványunkban beszámoltunk. A konzorcium célja, hogy javítsa az energia tárolásának hatékonyságát, csökkentse a környezeti lábnyomot és elősegítse az energiaátmenetet a régióban.

A projekt legutóbbi irányító testületi ülését szeptember 23-25-én tartották Szlovéniában, Kranj városában, melyen a PA2 prioritási terület magyar koordinációja is képviseltette magát.

Az ülés keretében a résztvevők meglátogatták Szlovénia első szivattyús energiatárolós erőművét, mely Avče-ban található. Az alacsony villamosenergia-árak időszakában – éjszaka és hétvége – az erőmű a víztározóba szivattyúzza a vizet, míg a magas villamosenergia-árak időszakában a felhalmozott vizet használja fel a villamosenergia előállításához, ezáltal lehetővé téve a gazdaságosabb vízkészlet visszanyerést. Az erőmű 2010-től működik és különlegessége, hogy Európában az első reverzibilis típusú szivattyús erőmű (a turbinák szivattyúként és generátorként is működnek). Az erőmű 105 méteres tengerszint feletti magasságból szivattyúzza a vizet 625 méteres magasságba. A tározó kb. 2,2 millió köbméter

vízet tartalmaz. A generátor 185 megawatt áramot termel, és 180 megawattot használ a víz szivattyúzásakor.

Emellett bemutatásra került a Szén-dioxid-mentes Technológiák Fejlesztési, Demonstrációs és Képzési Központja, amely egy új kutatóközpont Szlovéniában. A Kisovec településen található központ az akkumulátor- és hidrogéntekológiák fejlesztésére és

demonstrálására fog összpontosítani, emellett pedig célja, hogy képzést nyújtson a munkavállalóknak a zöld technológiákról, és támogassa a helyi gazdaság átállását a korábbi (1952-ben bezárt) szénbányászati tevékenységekről. A központ épülete még építés alatt áll, így várhatóan csak 2026 júniusától lesz teljes körűen működőképes.

Nemzetközi együttműködéssel a folyóink műanyagszennyezésének kezeléséért és megelőzéséért

Az elmúlt hetekben két rangos nemzetközi esemény is erősítette a vizeink műanyag-szennyezése elleni összefogást. Kiskörén és Budapesten olyan nemzetközi programok valósultak meg októberben, amelyek során a résztvevők friss tudományos módszerekről és a helyi közösség bevonásával megvalósított akciókról tanulhattak, valamint osztottak meg tapasztalatokat, egyúttal erősítve a nemzetközi szakmai kapcsolatokat.

Először 2025. október 13-17. között nyolc ország szakemberei gyűltek össze a PET Kupa Egyesület kiskörői Folyómentő Központjában, ahol az Aquatic Plastic projekt keretében rendezték meg a Községi Folyómentő Koordinátorokat képző workshopot.

szervező: PET Kupa

A négynapos esemény célja az volt, hogy a Duna-medence országainak képviselői megismerjék a folyóvizek szennyezésének kezelésére, a hulladékgyűjtésre és a közösségi akciók szervezésére vonatkozó gyakorlatokat és megosszák egymással tapasztalataikat. A résztvevők a terepgyakorlaton vízről és szárazföldről is gyűjtöttek hulladékot a Tiszán. Az eseményt a Dunai Folyómentő Deklaráció közös megfogalmazása zárta, ami az aláírók határokon átvágó szakmai együttműködését, és a folyók védelme iránti elkötelezettséget fejezi ki.

Ezt követően 2025. október 29-31-én került megrendezésre a BME és a PET Kupa Egyesület közös szervezésében az „M4 Plastics – Measuring, Monitoring, Modelling, Managing of plastics in flowing waters” nemzetközi, kutatóknak szóló képzés Budapesten és Kiskörén. A háromnapos esemény során a résztvevők megismerkedtek a makro- és mikroműanyagok folyókon való vándorlásának modellezési technikáival, a mérési és nyomon követési módszerekkel, valamint az ipari újrahasznosítás lehetőségeivel.

InDiMaND projekt

Az Integrated Disaster Management Network in the Danube Region (InDiMaND) projekt a Duna Régió Program 2021–2027 keretében, a 2. prioritás 2.2. – Katasztrófakockázat-kezelés és ellenálló képesség erősítése cél mentén valósul meg 2025 áprilisa és 2028 márciusa között. A projektet a Budapesti Tűzoltó Szövetség (BTSZ) vezeti, amely 13 partnerszervezetet fog össze 9 Duna menti országból, valamint 17 stratégiai partnert (köztük a Külgazdasági és Külügyminisztériumot) von be az együttműködésbe.

A projekt célja, hogy integrált katasztrófavédelmi hálózatot hozzon létre a Duna régióban, amely erősíti a nemzeti és határon átnyúló együttműködést, javítja az intézményi és önkéntes szereplők felkészültségét, és elősegíti a közös eljárásrendek (Standard Operational Procedures - SOP) és képzési modellek alkalmazását. Az InDiMaND közvetlenül kapcsolódik az EUSDR PA5 (Környezeti kockázatok) tevékenységéhez, és kiegészíti az Európai Unió Polgári Védelmi Mechanizmusát (UCPM) azáltal, hogy operatív szinten teremti meg a civil védelmi együttműködés alapjait.

A második, terepi nap Kiskörén, a PET Kupa Folyómentő Központjában zajlott, ahol a résztvevők testközelből ismerkedhettek meg a folyótisztítás és hulladékválogatás módszertanával és a riversaver.eu online platformmal, ami a jövőben egyfajta nyílt folyómentő tudásbázisként működik majd.

A program az EUSDR Vízminőség prioritási terület magyar koordinációjának támogatásával valósult meg, kutatókat, szakértőket, valamint civil szervezeteket hozott össze Lengyelországból, Olaszországból és Magyarországról.

A PET Kupa és partnerei a jövőben is elkötelezettek a nemzetközi együttműködés, a tudásmegosztás és a közösségi folyótisztítás fejlesztése mellett – mert a folyók jövője (szerintük is) közös ügyünk.

A projekt három fő célkitűzés köré épül:

- 1. Közös katasztrófavédelmi modellek kidolgozása** – kutatások, műhelymunkák és szimulációk révén a projekt összehangolt eljárásrendeket dolgoz ki és tesztel öt országban, amelyek a későbbi szabványosítás alapját képezik.
- 2. Közösségi tudatosság és önkéntesség erősítése** – kilenc országban szervezett konzultációk, ifjúsági programok és kampányok ösztönzik a lakossági felkészültséget és a fiatal önkéntesek bevonását.
- 3. Reagálási kapacitások fejlesztése** – regionális képzési programok, e-learning modulok és terepgyakorlatok segítik a partnereket a közös protokollok alkalmazásában és a nemzetközi szintű felkészültség elérésében.

Az InDiMaND kézzelfogható eredményei közé tartoznak a tesztelt és harmonizált eljárásrendek, az ifjúsági önkéntességi akcióterv, a regionális szimulációs gyakorlatok, valamint egy megújított tudásmegosztó és riasztási platform. A projekt hozzájárul ahhoz, hogy legalább 30 katasztrófavédelmi és humanitárius szervezet javítsa működési kapacitását, és hogy a fejlesztett megoldások – mint az önkéntesek toborzási és képzési modellje vagy a SOP-keretrendszer – hosszú távon beépüljenek a régió intézményi gyakorlatába.

Az InDiMaND projekt „1st Roundtable Discussion” projekt eseményére és az első projekt Irányító Testületi ülésre 2025. október 21-22-én került sor Podgoricában. A kerekasztal beszélgetés során a résztvevő partner-

szervezetek számoltak be a közelmúltbeli nyári vegetációtüzek tapasztalatairól. Az előadók között volt például Milan Radović (a montenegrói Belügyminisztérium mentési és védelmi igazgatója), Darko Pavlovic kapitány (montenegrói helikopter egységvezető) és Ante Ivanović a horvátországi Vučevicában (Dalmácia) található VACETRAS polgári védelmi és tűzoltó oktatási és fejlesztési központ nemzetközi projekt koordinátora. Az ő előadásukat interaktív megbeszélés követte a vegetációtüzek kezelése témájában. Ekkor szó esett például a légi és szárazföldi tűzoltóegységek együttműködéséről, a légi tűzoltáshoz használt repüléstechnikáról és beszerzésének nehézségeiről, valamint a tüzesetek különböző egyedi adottságairól az egyes országokra levetítve.

Sekély geotermikus hűtés-fűtési rendszerek fejlesztése - Danube GeoHeCo projekt újabb szakmai munkacsoport ülése a Külgazdasági és Külügyminisztériumban

A Danube GeoHeCo projekt célja a sekély geotermikus hibrid fűtési és hűtési rendszerek megvalósításának előmozdítása a Duna régióban.

A projekt második munkacsoport-ülésére 2025. október 22-én került sor a Külgazdasági és Külügyminisztériumban, Budapesten. Az ülésen Nádor Annamária, a PA2 „Energia” prioritási terület koordinátora is köszöntött. A program nyitásként Horváth Viktor, az Energiaügyi Minisztérium helyettes államtitkára ismertette a Jedlik Ányos Energia Program már elindított és tervezett

támogatási programjainak feltételeit, amelyek célja a távfűtési rendszerek és a kis- és középvállalkozások energetikai korszerűsítésének támogatása, a geotermikus kutak fűrésének és a villamosenergia-tárolásnak a kockázatsökkentése. Ezt követően a CROST Nonprofit Kft. képviselői ismertették a Duna GeoHeCo transznacionális cselekvési terv prioritásait és beavatkozási területeit a sekély geotermikus energia használatának szabályozási, műszaki, oktatási, finanszírozási és figyelemfelkeltő beavatkozások megfogalmazásával történő előmozdítása érdekében. A rendezvény végén a Zágrá-

bi Egyetem Bányászati, Geológiai és Kőolajmérnöki Karának egyik tagja mutatta be a projekt keretében kifejlesztett döntéstámogató informatikai eszközt.

NRGCOM – elkészült az energiaközösségek számára megfelelő jogi, műszaki és társadalmi feltételek megteremtését segítő stratégia

Mint arról korábban beszámoltunk, az NRGCOM projektpartnerséget 13 partner és 14 társult stratégiai partner (köztük az EUSDR „Energia” terület magyar koordinációját ellátó Külgazdasági és Külügyminisztérium) alkotja 12 országból, vezető partnere a Dél-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség. A projekt átfogó célja a megújuló energiaforrásokon alapuló energiaközösségek elterjedésének elősegítése a Duna-régióban.

első jelentős eredménye, az...

2025-ben megjelent az NRGCOM első jelentős stratégiai eredménye, az energiaközösségek számára megfelelő jogi, műszaki és társadalmi feltételek megteremtésére irányuló stratégia. Ez a dokumentum transznacionális keretet mutat be a meglévő jogi és működési akadályok leküzdésére, lehetővé téve a megújulóenergia-közösségek szélesebb körű kiépítését az egész Duna régióban. A megújulóenergia-közösségek eszköztárát véglegesítették, és immár a Duna régió érdekelt felei is használhatják. A polgári szerepvállalást és a szakmai tájékoztatást egyaránt támogató eszköztár számos erőforrást tartalmaz, például kézikönyveket, oktatási videókat, infografikákat és közösségimédia-sablonokat.

Az NRGCOM-nak szeptemberben volt a legutóbbi projektülése Szlovéniában, ahol hivatalosan is átadásra került a PA2 prioritási terület zászlóshajó kezdeményezése (EUSDR Flagship) tanúsítványa.

LAREDAR – tavak és tározók árvízvédelemben betöltött szerepe

A 2,16 millió euró költségvetésű, 30 hónapos LAREDAR projekt 2025 áprilisában indult az Interreg Duna Régió Program finanszírozásával. A KKM társult stratégiai partnerségével megvalósuló projekt a Duna régióban található jelentős tavak és tározók árvízvédelemben betöltött szerepével foglalkozik. A 9 országból 12 partnert tömörítő transznacionális konzorciumot a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTIVIZIG) vezeti és a június 3-i szolnoki nyitó konferenciát követően a partnerek november 17-19-én találkoztak ismételten, ezúttal a Bécsi Természeti Erőforrások és Élettudományok Egyeteme (BOKU) vízepítési laboratóriumában.

A projekt keretében egyrészt az ún. LAREDAR GIS térinformatikai rendszer készül el, a vizsgálandó tavak és tározók adataival. Az első félévben a rendszer kialakításának részleteit egyeztették a partnerek és a keresztező műtárgyak valamint a hozzájuk tartozó víztározók alap információit gyűjtötték össze, valamint az árvízvédelemben potenciálisan határon átnyúló hatással bíró víztározó mintaterületek adatait. A novemberi ülés során véglegesítették a partnerek az egységes definíciók katalógusát, hogy a közös munka biztos alapokon és egyetértésen alapulhasson. Megalapozó vizsgálatban 2026 áprilisig a tavak és tározók típusait és funkcióit összesítik, valamint működtetésük eltérő szabályait is. Később a tavak és tározók kezelése és harmonizált működtetésük koncepciója kapcsán transznacionális kézikönyvet kíván kidolgozni a partnerség, valamint egy útmutatót, hogyan javíthatják a tározók az árvízvédelmet és csökkenthetik az árvízi kockázatot a régióban.

A BOKU előadásában az ausztriai Mondsee vízszint szabályozásának árvízvédelemben betöltött szerepét mutatta be jó példaként, tekintettel a 2013. évi súlyos árvízi helyzetet követően megvalósított intézkedésekre. Numerikus és fizikai modellezésen alapuló optimalizáció eredményeként elérhetővé vált, hogy az árvízcsúcsokat 30 cm-rel csökkentsék és a kisvizes időszakokat is mérsékeljék egyeztetve számos érintettel (pl. vízenergia termelés, turizmus, természetvédelem).

A Nemzetközi Duna-védelmi Bizottság (ICPDR) képviselője előadásában elmondta, hogy a Duna Vízügyi Árvíz-kockázat Kezelési Terv 2027. évi felülvizsgálatában hangsúlyosan meg fog jelenni a víz-visszatartás kérdése az árvízvédelemben, ezért a projekt eredményeit igyekeznek majd felhasználni.

Fotó: BOKU River Lab Bécsben

A résztvevők megtekintették a BOKU 2023-ban megnyitott vízépítési laboratóriumát. A kutatólabor megépítésének mintegy 49 millió eurós teljes költségét Ausztria az Európai Regionális Fejlesztési Alap négy, Magyarországgal (AT-HU CBC), Szlovákiával és Csehországgal közös uniós projektjén keresztül, valamint a „Beruházások a növekedésbe és munkahelyteremtésbe Ausztriában” programon keresztül viselte, továbbá Bécs városa, Alsó-Ausztria tartománya és négy osztrák szövetségi minisztérium biztosította. A kisminta vagy akár 1:1 modell kísérletekre alkalmas laboratóriumon a Duna vize szivattyúk (külső energia) nélkül képes 10 m³/s vízhozam kapacitással átáramlani. Ennek köszönhetően alap és alkalmazott kutatások végezhetők például

az árvízvédelemmel, aszályok idején kisvízhozam vizsgálatokkal, a folyómorfológiával, az üledékszállításal, a vízenergiával és a vízerőművekkel kapcsolatos tudományos és gyakorlati kérdések megválaszolására, vagy ökohidraulika (pl. halak viselkedése hallépcsők tervezésénél), emberek elsodródásának vizsgálata (árvíz esetén), hajózási útvonal vizsgálata témájában.

A találkozó másnapján a partnerek megegyeztek, hogy a Danube Floodplain projekt keretében korábban kidolgozott hullámtér értékelési módszertant (FEM - floodplain evaluation method) alkalmazzák a tározók árvizekre gyakorolt hatásának vizsgálata során. A tavak és tározók aszály/kisvízes időszakokra gyakorolt hatását csupán nagy vonalakban vizsgálják, mivel annak kapcsán külön projekt előkészítése volna szükséges. Emellett bemutatásra kerültek a projekt öt mintaterületének részletei: a Mura AT-SI szakaszán, a Tisza-tó, valamint a Tisza szerbiai szakaszán a törökbecsei duzzasztómű, Romániában a Szatmár megyei Kányaházi-tó (Călinești-Oaș víztározó) a Túr folyón, és a Bihar megyei Berettyószéplaki-víztározó a Körösön. Egyeztették a partnerek a projekt kommunikációs tervét is. A találkozó utolsó napján a partnerek szakmai látogatást tettek a Bécsben található dunai vízerőműnél, valamint a Wien-vízfolyás Bécs Auhof városrészénél található árvízvédelmi rendszerének építési területén (a vízfolyás árterén épült a Schönbrunni-kastély és a kastély épület-együttesét a vízfolyás 1785-ben még két méter mélyen árasztotta el).

Beharangozó

Budapest (BME), Magyarország, 2025. december 10.

„EUSDR Nemzeti Meghallgatás – a Közös Duna Felmérések története és eredményei” - az EUSDR magyar nemzeti koordináció eseménye

on-line, 2026. január 15.

Az INTERREG Duna Régió Program által finanszírozott [PlaceCRAFT projekt](#) célja a vidéki Duna-közösségek örökség potenciáljának kiaknázása. 2026. január 15-ig olyan vidéki településeket, és közösségeket keresnek, amelyek inspiráló példát mutatnak a kulturális örökségre épülő, helyi közösségek bevonásával megvalósuló, új módszertanokat kipróbáló, helyben lévő erőforrásokat felhasználó, azokat újraértelmező placemaking kezdeményezésekre. A kiválasztott falvakba nemzetközi tanulmányutakat fognak szervezni, melyeken a helyi szereplők megoszthatják tapasztalataikat. Jelentkezés és [részletek itt](#).

Ruse, Bulgária, 2026. április 1.

Nemzetközi konferencia „Challenges and Perspectives for the Development of Navigation on the Danube River” a bolgár Duna-felmérési és -fenntartási Végrehajtó Ügynökség megalapításának 70. évfordulója alkalmából

Tata, Magyarország, 2026. március 4-5.

Invasive alien species in the Danube Region – IAS of regional concern” – az EUSDR magyar nemzeti koordináció és a PA6 terület közös nemzetközi konferenciája

on-line, 2026. március 30.

A Fővárosi Önkormányzat partnerként vesz részt az SoS2LearnDBS közvetlen Európai Unió finanszírozású projektben, amelynek keretén belül pályázat indul helyi önkormányzatoknak, civil szervezeteknek, alapítványoknak, szakmai szövetségeknek, oktatási intézményeknek, helyi székhelyű vállalatoknak és kutatást végző szervezeteknek. A pályázóktól olyan technológiai, természetalapú, társadalmi, kulturális, szabályozási, pénzügyi és irányítási megoldások megvalósítását várjuk, melyek hozzájárulnak az Európai Unió Óceán Missziójának célkitűzéseéhez: vizeink minőségének helyreállítása, tengeri és édesvízi ökoszisztémák és a biológiai sokféleség védelme és helyreállítása, szennyezés megelőzése és felszámolása, körforgásos kék gazdaság előmozdítása. Az elnyerhető támogatás 200 ezer EUR - 1 millió EUR lehet.

[A pályázati kiírás elérhető a projekt honlapjáról.](#)

IMPRESSZUM

Kiadja: Kiadja: EU Duna Régió Stratégia magyar nemzeti koordináció

A hírlevél megjelenését az Európai Unió (Kohéziós Alap) és Magyarország Kormánya finanszírozta „Az EU Duna Régió Stratégia koordinációs tevékenységének támogatása” című VOP PLUSZ-0.3.2-23-2023-00001 azonosítószámú projekt keretében.

További információ az Európai Unió Duna Régió Stratégiáról:

<https://dunaregiostrategia.kormany.hu/> | <https://danube-region.eu/>